

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } ఛెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ జూలై నెల 25-వ తేది సోమవారము } No. 98
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామనందత్తర ఆమాధమాన బహుళ ద్వాదశి. } సంచిక ౯౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారితో కలవకలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాన్యును, వాయు పోట్ల
జాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్లపోగొట్టును, జలుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.
పంచభాష చీటి చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సిసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపీఠి, మద్రాసు
249, ప్రేమిండ్లు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

ఇండియా ప్రభుత్వము వారి

నూటికి నాలుగువడ్డి ఋణపత్రములు 1934-37

రూ 94-8-0 చొప్పున ఇష్యు చేయబడును. 1934 సంవత్సరము మొదలు 1937 సంవత్సరము లోపుగ ఈ ఋణ మొత్తము నూరు రూపాయలు వాపసు చేయబడును.

1927 సంవత్సరపు నూటికి ఆరువడ్డి చొప్పున 5 సంవత్సరముల కాలపరిమితిపై ఇష్యు చేయబడిన ఋణపత్రములు, 1928 సంవత్సరపు 5% వడ్డి ఋణపత్రములును ఇచ్చి ఈనూతన ఋణపత్రములను తీసికొనవచ్చును. ఈ రెండు రకముల పాత ఋణపత్రములకు బదులుగా సమాన మగు శెలగల కొత్త ఋణపత్రములు ఇవ్వబడును. అంతేకాక మొదటి రకపుపత్రములకు రూ 6-4-0 రెండవ రకపుపత్రములకు రూ 12-0-0 రొక్కముగ బోనసు ఇవ్వబడును. ఈ ప్రాతఋణపత్రములకు 1927 సం॥ జూలై 31 వ తేదివరకు 6 లేక 5½ చొప్పున వడ్డి ఇవ్వబడును. 1927 సం॥ జూలై నెల 18 వ తేదినుండి 1927, 1928 సంవత్సరముల ఋణపత్రములు చెల్లించి నూతన ఋణపత్రములను గైకొనవచ్చును. 1927 సంవత్సరము జూలై 20 వ తేది నుండి రొక్కము చెల్లించి ఈ నూతన ఋణపత్రములు తీసికొనవచ్చును.

దాదాపు 24 కోట్ల రూపాయల ఋణపత్రములు విక్రయ మగునంతవరకు 1927 సం॥ ఋణపత్రములు రొక్కము అంగీకరింపబడుచుండును.

1928 సంవత్సరపు ఋణపత్రములు ఎట్టి నియమము హద్దు లేక ఎంత మొత్తమైనను సరే 1927 సంవత్సరము జూలై 30-వ తేదివరకు అంగీకరింపబడును.

ఈ ఋణపత్రములను కొనదలచినవారు, ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియావారి హెడ్ ఆఫీసునకు గాని, ఏ బ్రాంచి ఆఫీసునకు గాని, కలకత్తాయందలి కరెన్సీ కంట్రోలరు వారి కార్యాలయమునకు గాని, బొంబాయి, ఢిల్లీ నగరములందలి కరెన్సీ డిప్యూటీ కంట్రోలరులకు గాని, మద్రాసు, బర్మాయందలి అకౌంట్ డెంటు జనరలులకు గాని, లేక ప్రభుత్వపు జిల్లా ట్రెజరీవారికైనను దరఖాస్తులు పంపుకొనవచ్చును. ఇందుకు సంబంధించిన పూర్తి వివరములు 1927 సంవత్సరము జూలై 5 వ తేదిన ఇండియా ప్రభుత్వపు అధికశాఖవారి నెం. యఫ్. 13. (X) యఫ్/27 ప్రకటనయందు ఇవ్వబడినవి. ఈ ప్రకటన ప్రతులు పైనకేర్కొనబడిన అన్ని కార్యాలయములందును దొరకును.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(25-7-27)

ప్రధాన దినుసులు

జనులు పీస్ ధరలు	రు. అ. పై
కా 22 X 22 మంగిసూర్సు (బి)	8-10-0
సరాసరికము	7-10-0
కారిక 22 X 22 "మోటారు పైకిలు" (బి) రు	8-2-0
సరాసరికము (20 X 20) రు	7-2-0
కారికములు 22 X 22 వేరుకములు (బి) రు	8-8-0
సరాసరికములు రు	7-8-0
తెలుపు ముల్లు 1708 (నెట్) రు 12-0. గ్లాస్ 9000 (నెట్) రు 12-1-0; 1702 రు 10-8-0 ఎల్. ఎల్. 78, 8-2-0 ఇ. సి. 78 రు 8-7-0; 88/888 రు 18-8-0; 8978 రు 7-14-0; Z. 78 రు 10-8; జి. జి. 78 రు 8-0; 7663 రు 7-12, 78078 రు 7-14; జి. 78 రు 6-14-0.	

తెలుపు పర్మిట్ H. K. 62 రు 17-0-0; C. 40000 రు 21-12; బి. బి. బి. రు 15-4-0.

టియోక్సు 100,000—జము 1-కి రు 0-9-0;

నూలు

40 నెంబరు సీమ (5 పా కట్టులు)—ట్రాక్ రు 5-2-0 చలువ (కొంగ) రు 6-14-0; చలువ (ఎనిటిక్లెట్) రు 6-0-0; చలువ (నాగకన్యక) 6-2-0 చలువ (గుప్తి) రు చలువ (గ్రెడ్జెండా) రు 6-6-0; పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 8-4; పడవ (ఎర్ర) రు 7-8; నూలువ్యాపారి రు 6-14-0; పచ్చపాము రు 7-10;

40 జపాన్ (పరిపానులకట్టు) నత్తరము రు 10-0-0 60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకతెర రు 15-8, నెమలి రు 15-12; "డంబుల్" (ఎర్ర) 15-4-0 రాట్టుము (ఎర్ర) రు 14-0; కలసము (ఎర్ర) రు 9-12; దురుకారము రు 8-4-0; శబ్దబండ్—రు 8-4-0 ఎడ్డు గడియారము రు 8-0-0; పెన్సిల్ రు 8-0-0.

60 నెంబరు జపాన్ (10 పానులకట్టులు) నీలంచేత రు 16-8 లోహములు "బానువధరలు"—

ఇత్తడికేసులు—(డిట్ మేక్) రు 287 (కృషియర్) రు 284; రాగితము రు 250.

సిమెంట్ పీచా వెల:—

గిల్డ్ పీచా ("చెయ్యి") రు 11-4; జర్మన్ "నెవ" రు 10-0-0 జర్మన్ "తేడి" రు 9-8-0.

చక్కెర మూటయొక్క ధర—

జావా "రేడి" రు 20-2-0. జూలై రు 29-4-0.

వేరుసెనగనూనె

"ఇంగ్లీష్ బాకపర్లు"—గానుగ రు 120; "రెవ" రు 113.

ఆముదము

(ఫిట్ డెలివరీ) రు 105.

పదునువేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

అవుతోలు (7½ టు 8) "అవ్ కంట్రిన్" రు 0-15-6; 1-0-6	
" (8½ టు 9) " " రు 0-15-0 టు 0-15-9	
" (తేలిక) " రు 1-1-6 టు 1-2-6	
" (8½ టు 9) బెంగురూర్ రు 1-0-6 టు 1-1-0	
" (7 టు 7½) " రు 1-1-0 టు 1-1-6	
" (తేలిక) " రు 1-2-6 టు 1-8-8	
" (8 టు 8½) బెజవాడ్ రు 1-0-0 టు 1-0-6	
" (6½ టు 7) " రు 1-0-9 టు 1-1-3	
" (7½ టు 8) విజయనగరము రు 1-1-0 టు 1-1-6	
" (6½ టు 6¾) " రు 1- -6 టు 1-1-9	
" (7 టు 7½) ఏలూరు రు 1-0-9 టు 1-1-0	
" (8 టు 8½) " రు 1-1-0 టు 1-1-3	

గోదోలు

గోదూడతోలు రు 0-14-9 టు 0-15-6

అవుదూడతోలు రు 1-13-0 టు 1-15-3

పదునువేసిన మేకడి రు 2-7-0 టు 2-12-0

పదునువేసిన గొర్రెడి రు 2-6-0 టు 2-14-0

రిజర్వ్ బ్యాంకు పరిపాలకవర్గ నిర్ణయము

తిరిగి సెలవుకమిటీలో చర్చకు

దెచ్చు ప్రయత్నములు

ప్రజాపక్షసభ్యులు రాయబారములను

నిరాకరించుట

కలకత్తా, జూలై 22:—రిజర్వ్ బ్యాంకు పరిపాలకవర్గ నిర్ణయమును గురించి నిన్న సెలవుకమిటీవా రామోదించిన మాలవ్యా గారి సూచనల నెట్టులైనను తిరిగి చర్చకు పెట్టి ప్రభుత్వము వారి కంగీకారమును సూచనల గాఢములు కొంతమంది సభ్యులు ఊహితి పూర్వకమున ప్రయత్నములు గావించుచుండిరి. పరిపాలకవర్గమునందు ఎన్నుకొనబడు భారతీయసభ్యు లధికసంఖ్యాకులుగ నుండవలెను. కాసనసభలకు ప్రాతినిధ్యముండవలెను అను నీరెండు ప్రధానసిద్ధాంతములను తాము వదులుకొనజాలమని ప్రజాపక్ష సభ్యులు గట్టిగ పట్టుబట్టుచుండిరి. మాలవ్యాగారి స్క్రీమునందు వలె కేంద్రకాసనసభలచే ముగ్గురు సభ్యులు రాష్ట్రీయకాసనసభలచే మొత్తము ఆగ్గురు సభ్యులుగా తేకుండ కేంద్ర కాసనసభలకి మాత్రము ఇగ్గురు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుమాట్లా నొసగు మరచుమీద ప్రభుత్వసభ్యులు రాయబారములు జరుపుచుండిరి. ఎన్నుకొనబడు భారతీయసభ్యు లధికసంఖ్యాకులుగ నుండునట్లు ఏర్పడు సూచనను అనుమలముగ విచారించెద మనియు కాసనసభలకు ప్రాతినిధ్యమొసగు విషయమున ప్రజాపక్షమువారు తమపట్టును వదలవలసిన దనియు ప్రభుత్వసభ్యులు రాయబారములు జరుపుచున్నట్లు చెబియుచున్నది. కాసనసభల ప్రాతినిధ్యము తొలగించువిషయము ప్రభుత్వమువారి రెంత పట్టుదలతో నున్నారో, ప్రాతినిధ్యము నొసగు విషయమున తాముగూడ అంత పట్టుదలగ నున్నామని ప్రజాపక్షమువారు ప్రత్యుత్తరమొసగిరి. (అ. ప్రె.)

ఫీలికగలుగ జేయుటకు ప్రయత్నములు

కలకత్తా, జూలై 22:—నిన్నటిదినమున, రిజర్వ్ బ్యాంకు పరిపాలకవర్గ నిర్ణయముననుచు చర్చసమయమున మాలవ్యా గారి సూచనల కనుమలముగ వోటుచేసిన 13 రులో సర్ ముఖామోహనదాస్ రాంజీగారు రిజర్వ్ బ్యాంకు వాటాదారుల బ్యాంకు గ నుండవలెనని భావించువారిలో నొకరు. ప్రభుత్వ బ్యాంకుగ నుండు వారికిష్టములేదు. తన వ్యక్తి ఆభిప్రాయ మువిధముగ నున్నను, పరిపాలకవర్గమునందందరకు ప్రాతినిధ్యమొసగుటకు మాలవ్యాగారి ప్రజాభిప్రాయము తమమైనదని పీఠభిప్రాయపడి, దానిని బలపరచుటకు బొంబయిలో వాదనమొనర్చిరి. మిగిలిన 12గురు సభ్యులును, ప్రభుత్వము సంప్రదించుకొని, మొదటినుండియు ఏకముగా పనిచేయుచుండిరి. మాలవ్యాగారి స్క్రీములో ముఖ్యవిషయములందేవిధమున మార్పుచేసినను తానామోదించిన సర్ ముఖామోహనదాస్ రాంజీగారు మొదటనే తెలిపిరి.

సర్ జేసీబిబ్లాక్లెబ్బుగారి విషయమున బొంబయియందు మొదటినుండియు ప్రభుత్వమువారికి, ప్రతిపక్ష పక్షమువారికి ముఖ్యవిషయములందు ఏకాభిప్రాయము గురుగుబాదని నుడువుచునే యుండిరి. కలకత్తాయందు సెలవు కమిటీవారు సమావేశమైనపుడు సర్ జేసీబిబ్లాక్లెబ్బుగారు, సభ్యులతో నిద్రవరకు కంటే ఎక్కువ కలిసిమెలసి ఆన్వీక్ష్యముగ మెలరచుండెను. కాని మాలవ్యాగారి సూచనలను తా మేమాత్రమును అంగీకరింపమని బ్లాక్లెబ్బుగారు స్పష్టముగ దెలుపుచునే యుండిరి. ముగ శవారము రాత్రి చాలవరకు అధికాకేతర సభ్యులు సర్ జేసీబిబ్లాక్లెబ్బుగారితో సంప్రదించుచుండిరి. కాని బ్లాక్లెబ్బుగారు మాత్రము తమపట్టు నేమాత్రమును సడంపలేదు. అంతియగా, ప్రజాపక్షమునందెట్లులైన చీలికకలుగజేసి, తాను వారికంటే ఎధికసంఖ్యాకభయమును సాధించుటకు బ్లాక్లెబ్బుగారు సకల ప్రయత్నములను గావించుచుండిరి. అందుచే ప్రజాపక్షమువారు ముగ శవారము రాత్రి మాలవ్యాగారి బహుమందు సమావేశమై సంప్రదించుకొని బ్లాక్లెబ్బుగారి భేదోపాయమున కవకాశములేకుండువిధమున తమ ప్రజాభిప్రాయమును సంగ్రహించుకొని బలపరచుకొనిరి. ప్రజాప్రాతినిధ్యదాయకములగు నియోజకవర్గములచే నెన్నుకొనబడిన ప్రజాప్రాతినిధు లధికసంఖ్యాకులుగ పరిపాలకవర్గము నేర్పరచుటకు చాలవిధముల ప్రయత్నించిరి. కాని ప్రజాసామాన్యనియోజకవర్గములవిషయమున ఏకాభిప్రాయము కుదురకపోయెను. అందుచే కో-ఆపరేటివు సామైటీలను భారతవర్గకసంఘములను కాసనసభలను నియోజకవర్గముగ చేర్చవలెనో, ప్రజాభిప్రాయము బాగుగ వ్యక్తీకరింపబడునని యెంచి ఆవిధముగ తీర్మానించిరి.

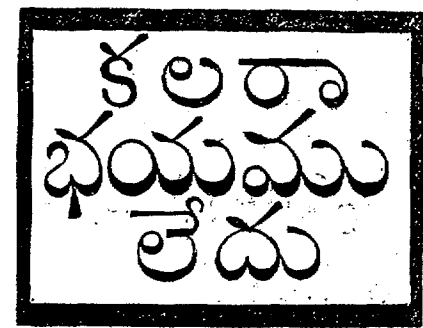
యము కుదురకపోయెను. అందుచే కో-ఆపరేటివు సామైటీలను భారతవర్గకసంఘములను కాసనసభలను నియోజకవర్గముగ చేర్చవలెనో, ప్రజాభిప్రాయము బాగుగ వ్యక్తీకరింపబడునని యెంచి ఆవిధముగ తీర్మానించిరి.

బుధవారము పరిపాలకవర్గ నిర్ణయమునుగురించి చర్చ ప్రారంభమైనపుడు కార్యక్రమము చాలచాకచక్యముగ నేర్పరచబడెను. మొదటినుండియు ప్రతివిషయమునందును ప్రభుత్వసభ్యులును ప్రజాపక్షమువారును తమ బలాబలములపట్టిమాముట కనువుగ నేర్పరచబడెను. బ్యాంకు డిప్యూటీ గవర్నరు భారతీయుడుగ నుండవలెనను ప్రతిపాదనయందు ప్రజాపక్షము విజయమందుటతోడనే, బ్లాక్లెబ్బుగారికి తన పరాభిప్రాయము నిశ్చయమని చెలిసెను. తరువాత ఒక దానితరువాత నొకటిగా చాల ముఖ్యవిషయములందు ప్రజాపక్షము విజయమందెను.

బుధవారము సాయంత్రము సెలవుకమిటీవా రాదినమునకు చర్చను విరమించి వెల్లినతరువాత ఇరుపక్షములవారును ఊహితి తిరుగకుండ కాన్వాస్ చేయవొడగిరి మరునాడునయము 11 గంటలకు సెలవు కమిటీవారు తిరిగి సమావేశమగువరకును గూడ కాన్వాసింగు జరుగుచు నేయుండెను. కమిటీవారు సమావేశమగుట తోడనే ప్రభుత్వసభ్యులలో నొకరు మార్కెట్టు ఆకస్మికముగ తానొక స్క్రీమును సభవారియెదుట బెట్టిరి. ప్రజాపక్ష సభ్యులు ప్రభుత్వసభ్యుల యెత్తులను లొంగక తుదివరకును మాలవ్యాగారి సూచన బలపరచిరి. (ప్రెస్ ప్రెస్.)

తిరిగి రాజీ ప్రయత్నములు

కలకత్తా, జూలై 22 —భారతకాసనసభలో, రిజర్వ్ బ్యాంకును వాటాదారుల బ్యాంకుగ జేయవలెనను విషయమును తిరిగి చర్చకు బెట్టెనని బ్లాక్లెబ్బుగారు తెలియించుచు, మహమ్మదీయసభ్యులు బ్లాక్లెబ్బుగారికి ప్రక్కతాళము జేయుచుండుటయు, ప్రజాపక్ష సభ్యులను దిగులాండజేయుచున్నది బ్లాక్లెబ్బుగారు, రేషియో బిల్లునందువలెనే, రిజర్వ్ బ్యాంకుబిల్లు సందర్భమున గూడ మహమ్మదీయ సభ్యుల సహాయముతో తమ పంతము నెగ్గించుకొనవచ్చు ననుకొనుచున్నార. భారత కాసనసభవారి బిల్లును చర్చకు దీసుకొనులోపల ప్రభుత్వసభ్యులును ప్రజాపక్షసభ్యులును రిజర్వ్ బ్యాంకు పరిపాలకవర్గ నిర్ణయమును గురించి ఏవోయొక రాజీనామెచేద రని అనుకొనుచున్నాను. (అ. ప్రె.)

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి ప్రసిద్ధిగాంచిన వాంతి భేది సంతాపాని

కర్పూరాద్యరిష్టము విషూచి సంజీవిని నేడే చేత నుంచుకొనుడు. మా సూచితము ప్రకారము వాడినచో, కలరా పెనుభూతము ఎంతమాత్రము మీ దరి జేరదు. సెట్టు 1-కి రు 1-2-0 లు.

ఆయుర్వేదాశ్రమము, 151, గోవిందప్ప నాయకగీటి, జి. టి. మదరాసు. ముద్రితము అక్షరము: "పండిట్" మద్రాసు. 2598

రిజర్వ్ బ్యాంకు గురించిన రిజర్వ్ బ్యాంకు చర్చకు 1-0-0 ప్రతి ప్రభుత్వ రు 1-0. వి. సి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. ప్రభుత్వ వాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275 హనుమాన్ జ్యోతిహాలయము, తిరుత్తణి.

శ్రీ శివాజీ యుత్సవపు టల్లరులు

సూరతు హిందూమహాసభాధ్యక్షునిసాక్ష్యము

సూరతు జూలై 23- శ్రీ శివాజీ యుత్సవ సందర్భము న జరిగిన ఆల్లరులకేసు విచారణకు రాగా, సూరతుహిందూ సభ అధ్యక్షు టిట్లు సాక్ష్యమిచ్చిరి. జిల్లా న్యాయాధికారినుండి యూరేగింపునకు నే ననుజ్ఞ నందితిని. ఒకరోజుముందుగా నేకర పత్రముల పంచివెట్టిందితిని. మిగిలిన కింకను దూరముగానుండ గానే పోలీసువారు మమ్ములను కొందరమున మహమ్మదీయులు గమిగూడి యుండటచే జాగ్రత్తగనుడమని హెచ్చరించిరి. ఇంతలో ఒక్కపురపాలకసంఘ పాతకాలలోని మహమ్మదీయుల యుపాధ్యాయుడు-మశీదున కొకశేషము లేబడెననియు భజన యాపదగుననియు తెలిపెను. నేను పలుపురతో చెప్పుచుండగా జిల్లా న్యాయాధికారియజ్ఞ యని ఆదోవ విడువవలసివదిగ నాకు తెలిసిరి. భజన యుండవలసినదేయని యంగదరును తెలుపగా నేను పోలీతో చెప్పుటకు వెళ్లితిని. ఇంతలో రాళ్లవర్షము. నేనుమాడ గాయపడెనవారిలో నొకడను.

నగరన్యాయాధికారి సాక్ష్యము

నగర న్యాయాధికారి లాజిగాదు ఇట్లుచెప్పెను: "ఈ రోగింపు మిగిలినవర్షకు రాగానే-రాళ్లవర్షము ప్రారంభమయ్యెను. కొందరు మహమ్మదీయులు లాటిలతో నూరేగింపుపైబడి చావమోదిరి. నాకును చెబ్బులతగిలినవి. మూర్ఖపోతిని. మశీదునుండి రాళ్లుపడుటను చూచితిని. ఈరోగింపు అపివేయవలెనని దావ్తరు హోరాగారితో చెప్పితిని. హోరాగాదు వ్రాతమూలకముగ నడిగిరి. అప్పుడే అల్లాహ్ అక్కరు"అనియు "మరోమరో"యనియు కేకలు వినబడెను. పోలీసువారిమీదను ఈరోగింపు మీదను రాళ్లవర్షముగురిసినది. గంపులు ఉద్రేకపూరితములంగ నుండగ చూచితిని. అంత పోలీసువారిని తుపాకులు కాల్చ నాజ్ఞాపించితిని. (ఫీరేసు)

అపూర్వనాణెములు

రెండు బంగారు నాణెములు

కొచిన్ జూలై 23-కొట్టాపురమునుండి ఒకవిల్లుయజమానికి రెండు అపూర్వబంగారునాణెములు దొరకినవని, తెలియవచ్చినది. ఒకటి రూపాయకంటె చిన్నదై బంగారు తులము బరువున్నది. ఒకప్రక్క దేవనాగరిలో శ్రీరామజానకియని యున్నది. అక్కడనే శ్రీరామలక్ష్మణుల బొమ్మలు చెక్కియున్నవి. రెండవనాణెమున ఒకప్రక్క రాజు రాణియు, రెండవ ప్రక్క చంద్రుడు నక్షత్రములును చెక్కబడెను. (ఆ.ప్రె.)

బొంబాయి, జూలై 24:-హోంస్టేడులోని జనలు 37 గరును కప్తానుగారును ఆంగ్లను ఓవలో బొంబాయి చేరిరి. వారందరు సుత్సాహముతో నున్నారు. అమెరికను కాన్సలు వారిని ఆదరించెను. (ఫీరేసు)

అలహాబాదు, జూలై 23:-ఇదివరలో ఆపివేయబడిన ఇండిపెండెంటు పత్రిక కమయమున కంటెనీని ఎ.తివేయుటకు సాకర్యము కలిగింపగోరి/న్యాయమూర్తి ఇదివరలో వాటాలను పూర్తిగ నీయనివారికి త్వరలో చెప్పింపవలయునని నోటీసు జారీ చేయువలసినదిగ నాజ్ఞాపించిరి (ఆ.ప్రె.)

కరాచీ, జూలై 23:-నవవిద్యాలయ హైస్కూలుకు వసతిగృహ నిర్మాణము గావించుటకు పూర్వ మేత్త్రీలికును తాలింఖానాకు నుపయోగింపబడుచున్న కొంత స్థలము హైసరాబాదుప్రేషను రోడ్డుపై నున్నదానిని ఒసగిరి. అది త్రివ్రుటతోడనే మహమ్మదీయులది పూర్వము మహమ్మదీయుల గోరి యున్న తానీయా, అందువలన దానినొసగరావనియు అడ్డుపెట్టి కలెక్టరుకు తెలుప, కలెక్టరు ముక్తియార్కారును అక్కడకు పంపి చూచిరమృతెను. అత డాఫలమును చూచి అందు ఎముకలు దొరకెనని నివేదకలో తెలిపెను. (ఫీరేసు)

Dr I.M.Mallick's (M.A., M.D., B.L.) ICMIC COOKER. OVER 3 LACS ALREADY IN USE. WRITE FOR CATALOGUES. ICMIC COOKER GR 29, College Street, CALCUTTA.

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీదేహమునెట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించుదువో, నట్లే నీశరన్నుగూడ మురికిగాకుండ పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నింపవలసి యుండును. నీ శరన్నుకైగల రంగ్రములందు చుండు మున్నగు కల్మషపదార్థములనుకూడి యుండిన నీవెండుకలు పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహింపవలసి యుండును. ఈయందు వగైరాలు చేరునప్పుడు నీవుపేక్ష వహించిన అతిత్యరలో నీతలయంతయు కురుపుల మయము గాగలదు. గనుక నీశరన్ను యిట్టి వాటికి లోనుగాకుండ కాపాడుకొన దలచినవో ప్రతినిత్యము

కామినీయా తలనూనె (రిజిష్టరు)

నుపయోగించి తీరవలెను.

ఈ నూనె చుండను చేరనీయదు. ఒకవేళ నీతలయందు నాచుండివరకే ప్రవేశించి యుండిన రెండుమూడుసారు లీనూనెను రాచుటతో నది అంతరింపవలసినదే. వెండుకల కుదుళ్లలోనికి సరాసరిపోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన అమోఘమైన దినుసులనేక మిందు చేర్చబడినవి. ఇందు చేతన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెండుకలును, తుమ్మెది రక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టుపంచెవలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000 మందికి పైగా దీని నుపయోగించి దీని శ్రేష్ఠత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము లొసంగి యున్నారు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని పొగడొందిన కామినీయా ఆయిలు

నీసా రు 1-0-0 తపాలచార్జి 0-6-0 8 నీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలు చార్జి 0-12-0.

నమూనాను వాడి చూడుదు.

నువాసన ద్రవ్యములకు రాజు

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిష్టరు)

అతిచతురయు, ఎందుకు పనికిమాలినవియు నగు అనేక నువాసనద్రవ్యములు బహారు నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్ఠత్వమును, మంచి నువాసనకు అచ్చెరువందకతీరవు. మల్లె మున్నగు ఆత్తరుల కేవిధముగను తీసిపోదు. నేడే ఆర్డరును పంపుదు.

- 1/2 ఓన్సు ఓటోదిల్ బహారు రు. 2-0-0
1/4 " " " 1-4-0
1 డ్రామ " " 0-12-0

నమూనా నీసా 0-2-0 రెండణాల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును.

వాసనకాదులు. డజన్ 0-10-0 తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము

సోలు పజంట్లు:-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ, 285, జమ్మామసీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2.

జ్యువెల్లర్స్ 175, చైనా బాజార్ రోడ్, మద్రాసు.

KESHAVJEE DEVCHAND JEWELLER. CATALOGUE FREE. 175, CHINA BAZAAR ROAD, MADRAS.

కామినీయా తలనూనె, ఓటోదిల్ బహారు, జ్యువెల్లర్స్ 175, చైనా బాజార్ రోడ్, మద్రాసు.

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

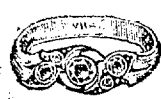
మూలికలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోరైండు వెల రు. 3-4-0 లు. ఇందు సమ ప్రఖినిశములు భద్రచేసి భస్మములుచేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములగుటకు రు 1-8 రు. 500 కిప్పుడుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాలికోరైండు వెల రు. 2-0-0 2454-1323 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

నగల కొనదలచినప్పుడు ప్రప్రథమమున మీ వనివీమి?

అనాదిగానుండునట్టి నగల దుకాణమును విచారించి, సరాసరి అక్కడికి పోవుటయే

నీమవెడికి, సవరం బంగారుకు పూచీ నివ్వబడును. అక్కరలేనివి వాపసు తీసుకొని నేరు నగలివ్వబడును

కాతాదారుల కన్ని సౌకర్యములు గలవు.

తెలి విలాసం "ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు. తెలిఫోను నెం "2802"

మద్రాసులో కాంగ్రెసుసభ జరుపుటకు ఏర్పాటు చేసిన స్థలము

కానుక కనిపించుభవనము తయచికిల్పాలయము. దానిముందు గల మైదానమును స్పర్టాం కని పిలిచెదర.

5-వ రైలు ప్రయాణీకుల మహాసభ

శని, ఆదివారములందు పచ్చయప్ప
కళాశాలభవనమును జరుగుట

అధ్యక్షులు గౌ. యమ్. రత్నస్వామిగారి
అధ్యక్షోపన్యాసము

5-వ రైలు ప్రయాణీకుల మహాసభ గత శనివారము నుభూత్పాను మూడుగంటలకు పన్నుపురి పచ్చయప్ప కళాశాల భవనమును గౌ. యమ్. రత్నస్వామిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయెను. సభ కరుణించిన ప్రముఖులలో డి. బి. గోపతి నారాయణసామి తెట్టి, డాక్టరు. యన్. స్వామినాథను, గౌ. యమ్. కె. ఆచార్య, టి. వి. వెంకట్రాయయ్యరు (ప్రభుత్వం పి. సుబ్రహ్మణ్యం, దిననహి హనుమంతరావు పంతులుగారు సంతకముగావలయు కలరు. గౌ. డాక్టరు. యం. రామరావుగారు ఆహ్వాన సంఘము తరపున ప్రతినిధుల హాజరైరి.

డాక్టరు స్వామినాథగారు, గౌ. యమ్. రత్నస్వామిగారిని అధ్యక్షునిగా ఉపహరించుచు వారి గౌరవార్థమును బాగవతి రైలుప్రయాణీకుల కష్టములను వివరించుచు రైలు మార్గ మందొక్కొక్క అంగుళములను ఈ దేశమందలి అన్నములేని నిర్భాగ్యులగు రైలు ప్రజలకు తెలిపినదయినందు, కంపెనీ మన జేయని ఒకమారు తెలిసికొనినవో పది సంవత్సరములలో గాని రైలు ప్రభుత్వములలోనే సమ కష్టములన్నియు నివారణముగాక అప్పు అని చెప్పెను.

ప్రభుత్వం పి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఉపహరించిన బలవరము గౌ. రత్నస్వామిగారి సహసభ కార్యక్రమముగ నుండటకు అన్ని విధముల అడ్డులని తెచ్చిరి.

అధ్యక్షులు

ఉపన్యాసము గావించుచు మూడవతరగతియందు ప్రయాణము జేయుటకంటే బరసామాన్యముతో కలసిమెలసి యుండుటకు మరొక సుచిసాధనము లేదని సుదీపిరి.

ఒక సంఘముగ నేర్పడి కట్టుబాటులు గలిగియుండుట కట్టకడపట జరుగు కార్యము అడ్డకాస్త్ర పాతకులను తెలియును భారతదేశమందు నిస్సహాయులు, నిరాధారులు నగు మానవులు ఎట్లు పరిగణించబడుచున్నాడో తెలిసికొనగోరినవో ఆ తనికి చెప్పజేయు పద్ధతులు విషయమై ఆల్పాధికారముగాని మంచి, కష్టముగాని, ఆకాశలోచింపబడుటలేదని తెలియగలను. ఇతర పద్ధతులన్నిటి విషయములందెట్లై అట్లే రైలువే సలబంధమున వస్తువుల ఫట్టును మన యభిప్రాయములు తెల్పినేడు

రు. అందుచే రైలు ప్రయాణీకులు సంఘముగ నేర్పడుట కడుం గడు వాంఛనీయము. మనకు రాష్ట్రీయ సంఘమున్నందులకు మనలను మన మభినందించుకొనవచ్చునుగాని సంఘమునందలి సభ్యుల సంఖ్యగాని అందు జరిగెడి పనిగాని తృప్తికరముగలేదు. నేటికంటే మన సంఘము లింకను బలముగలిగియుండవలెను. ప్రయాణీకుల సంఘమునా కేకొలదివందలమందియో రైలు అధికారులను తమకొరతలను తెలియజేసుకొనిన అధికారులు వానిని లక్ష్యపెట్టకు. కాని సంఘమునందలి సభ్యులు వేలతరబడియుండిన తప్పక వారి కోరికలను మన్నించురు. కావున సంఘమునందు సభ్యుల సంఖ్యను వృద్ధి చేయుటకు మీరెల్లపుడు ప్రయత్నింపవలెను. మామూలు మూడవతరగతి ప్రయాణీకుల లీసంఘమునందు సభ్యులుగ జేరుటెంత ఆవశ్యకమో ఈసంఘమువారు ప్రచారము చేయ బూనుకొనవలెను. ప్రచారము విరివిగ జరుపవలెను. అంతవరకును రైలు అధికారు లీసంఘము నుజేషాభావముతో డనే పిక్షించురు.

ఇతర రాష్ట్రములందువలెనే ఈరాష్ట్రముందును ప్రథమ తరగతి రైలులో సలాభావ మే. ఈ విషయమై మైకొంత యొక ఆభిప్రాయాన్ని జరిగినను మూడవ తరగతి రైలులందు గాంచెడి జనసమూహపు వత్తిడి ఇంతింతన రాదు. ఇతర తరగతులలో ప్రయాణము జేయువారి కంటెను మూడవతరగతి ప్రయాణీకులే రైలుకంపెనీ ఆదాయమును సమ మార్పుయిస్తారు. స్వల్పదూరములలో ప్రయాణములు యూరపు నందు సామాన్యమగుటవలన తరగతులను తక్కువ జేయవచ్చును. కాని నందలకొలది మైళ్లు దీర్చి ప్రయాణములు జేయవలసివచ్చెడి భారతదేశమందు తరగతులను మోప్పింపవలెనేగాని తక్కువచేయ రాదు. దక్షిణఇండియా రైలుకంపెనీవారు ఇంటరుహింపులు తరగతి బండ్ల నేర్పరుపకుండుటకు చారణములేను.

మూడవతరగతి రైలురైలులను రైలుకుండుటకునాత్రమ సమ్య తింపని కంపెనీ దక్షిణియిండియా రైల్వే కంపెనీవారే. రైలు రైలు తగ్గించినవో రైలు ప్రయాణముగూడ వృద్ధిగాగలదు. దక్షిణ ఇండియా రైల్వే ప్రవాళిప్రాయము వెంతమాత్రము గమనించని హేతువులన ఆకంపెనీవారి నే తీవ్రముగ ప్రతిఘటించ వలసి వచ్చుచున్నది. ఈ దేశమందెక్కడ ఆదాయముగల కంపెనీలను దక్షిణియిండియా రైలుకంపెనీయొకటి అన్ని రైల్వేల కంపెనీ భారతములు తక్కువగలదియునైయున్నది. ఇండియాన్ రైల్వేలను సాధ్యమైనంత అధికము ముండులెను. భొంబాయియందు విద్యుచ్ఛక్తిచే నడుపబడు రైలుమార్గముండగ చెన్నపురియం దెట్టి సౌకర్యములులేవు. పట్టామున రైలు రైలు రైలుబండ్లలో విద్యుత్తును సలమ చాలక వెలుపల నిలిచి ప్రయాణముజేయువో ఈ రైల్వేలను నిరుపయోగమే గాక అసాధ్యముగూడ స్పష్టముగాగలదు. రయిలువే సలమసంఘము లండ్లు సాధ్యమైనంత అధికముగ మూడవతరగతి ప్రయాణీకుల

ప్రతినిధులేయుండవలెను. కాని అట్లుజరుగుటలేదు. మనకోరికలను రైల్వే అధికారులు గమనించుటలేదనిన ఆంధ్రులకు మనమే బాధ్యులము. అందుచే ఈసంఘములనుబలవరులుట త్యాగత్యకము. 3 వ తరగతి ప్రయాణీకులందు అధిక భాగమురైలులే. రయిలుకు చూత్రము సంతక్షణలేకున్నది. అంగుళ విద్యాధికులును, విశ్రాంతిగలవారును పేదరయితులకొరకు పాటుబడవలెను. ప్రయాణీకులసంఘములను బలపరచిన దక్షిణియిండియా రయిల్వేకంపెనీ వారినిగూడ ప్రవాళిప్రాయములను వెరనేర్చునట్లు నిర్బంధింపవచ్చును. ఈహాసభ జయప్రదముగ నిర్వహింపబడి ప్రజల కష్ట నివారణమును గావించు గాకయినయు, అధికారులు తమబాధ్యతల గుర్తించుటగాకయినయు ఆశించుచున్నాను. అని పల్కిరి.

మహాసభయందామోదించబడిన తీర్మానములు

ఈక్రింది తీర్మానములు మహాసభయందు ఏక్కువ చర్చ లేకుండనే ఆమోదించబడెను

(1) పాపెంబరు బండ్లన్నిటిలోను విరివిగ ఇంటరు క్లాసు రైల్వేలు జేయుటకును ఇతర రైల్వేలన్నిటియందువలె ఇంటరుతరగతి చార్జీలను తగ్గించుటకును యన్. ఐ. రైల్వే కంపెనీ వారిని కోరుటకు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(2) ఇండియాన్ రైల్వే ఆక్టు (1880 సెక్షన్ 9-వ చట్టము) యొక్క 118-వ సెక్షను సీక్రింది విధముగ మార్పుటకు భారత ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

1. 173-వ సెక్షను కీమనుబంధము చేర్చబడవచ్చును.

“ప్రయాణీకుడు ఛార్జీ చెల్లించినవెంటనేగాని, లేక డ్యూటీజేనున్న రైల్వే ఉద్యోగిచే కనిపెట్టబడక పూర్వమే గాని డ్యూటీజేనున్న రైల్వే ఉద్యోగిలో తానట్లు దబ్బుచెల్లించిన విషయము తెల్పి టిక్కెట్టుపై యిందార్జు చేయుచుకొనిన ఆరము అనవపు ఛార్జీగాని, అపరాధముగాని కట్టనక్కరలేక ఛార్జీలోగల ధేరమునుమాత్రము చెల్లించినచాలు.”

2. సెక్షను 118 యొక్క 3 వ క్లాసును తీసివేయవలెను.

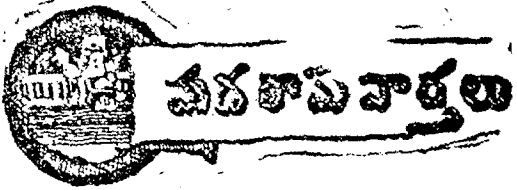
3. పాపెంబరు ఛార్జీలకు యుద్ధాభ్యుదయమున రీతిగ సాధ్యమైనంత తగ్గించుటకును, ఇంచితేపు కమిటీవారు శిఫారుజ్ జేసిన 100 కి 5 వంతుల్లు లాభమున కనుగుణ్యముగ నుండునట్లు సరిజేయుటకు యన్. ఐ. యమ్. యస్. యం. రయిల్వేవారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

4. రామేశ్వరం, తిరుపతి మొదలగు పుణ్యక్షేత్రములకు 100 లేక అంతకుపైగ దూరమందున్న స్థలములనుంచి అన్నితరగతులను 1-1/3 వంతు సింగిలుఛార్జీపై టిక్కెట్టు నివ్వవలసినదిగ యన్. ఐ. యమ్. యస్. యం. రయిల్వే పరిపాలనాధికారులకు కోరుచున్నారు.

5 6 మాసములకు సరివచ్చునట్లు 2000 మైళ్లకు రూ 60-6-0 లకు వ్యాపారసంఘములకు మాయూలు ప్రయాణీకు

తెలుగుదేశం పార్టీ

యస్. శ్రీనివాసయ్యగారి యస్వస్థత

గత వారంకోరికలనుండి ఇప్పుడు జ్వరమువల్ల శ్రీనివాసయ్యగారు బాధితులై యిప్పుడు కొంచెము స్వస్థతకెందుచున్నారు.

రాయపేట జీవించు అభ్యర్థులు. ఈ క్రిందివారభ్యర్థులుగా నుండవలసింది (1) వాసుదేవగారు, (2) ఓ. యే. ఓ. కే. లక్ష్మీనాథ్ చెట్టిగారు (3) టి. యస్. స్వామివాదయ్యగారు.

తలవాలా సప్తకర్ణ సభ. మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ బోర్డుమెన్బరు యూనియను గౌరవ కార్యదర్శిగారిట్లు వ్రాయుచున్నారంటే కేంద్ర సంఘమువారి యజమాన్యమున ఈ నెల 27 తేదీని పరమానందవాసు చోటావాసు సత్రములో సభ జరుగును. యస్. యం. కోటిగారును, వి. యల్. శాస్త్రిగారును, వి. శివరావుగారు హాజరయ్యెదరు.

ఇంపీరియలు బ్యాంకు సవరణ చట్టము. ఒక సవరణ. కేనివారమునాటి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రిజర్వ్ బ్యాంకు బిల్లు సెలవు కమిటీ వర్తలయందు, రిజర్వ్ బ్యాంకువారు ఇంపీరియలు బ్యాంకుతో గావించుకొనిన యొడంబడిక కాలపరిమితిని 25 సం. ల నుండి 20 వత్సరములకు తగ్గించి రని (ఫీ) ప్రెస్సు వార్త ప్రకటింపబడెను. కాని, 20 వత్సరములకు తగ్గించు ప్రయత్నములు విఫలమయ్యెననియు 25 వత్సరములకువర్తించు యొడంబడిక గావించుకొనినదియు అసోసియేటెడ్ న్యూస్ పేపర్లు చెబుచున్నది.

రాకపోకలు. సర్. పి. సి. శేఖరు చెంగళూరు నుండి శనివారం మధ్యాహ్నం వచ్చిరి. మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కళాశాలలోని రసాయన శాస్త్రాభివృద్ధి సమాజముయొక్క ప్రారంభసమావేశోపన్యాసము శోనగిరి, "రసాయన శాస్త్ర ప్రయోగము" అనువిషయమై యుపన్యసించిరి. నేటిరాత్రి కలకత్తా వెళ్లెదరు.

గా. పే. రామదాసుగారు నేటిఉదయం కలకత్తా నుండి వచ్చిరి. కలకత్తాలో రిజర్వ్ బ్యాంకుబిల్లు సెలవుకమిటీ సభకు వెళ్లియుండిరి.

గవర్న మెంటువారి వ్యవసాయ శాఖ సలహాదారులకు హాజరగుట నేటి ఉదయం మద్రాసువచ్చి నేటి మధ్యాహ్నం చెంగళూరు వెళ్లిరి.

జి. యం. హూపరుగారు గత రాత్రి కల్లికోట వెళ్లిరి. జూబ్లీ మహాభాగాదు గత రాత్రి మద్రాసునుండి వెళ్లిరి.

యస్. సత్యమూర్తిగారు శనివారం రాత్రి ఉదకమండలం వెళ్లిరి.

సర్ మనీభాయి, మాధవలలు (బొంబేరు) గత రాత్రి మద్రాసునుండి వెళ్లిరి.

స్వామిజీ (విజయవాడ) లాలాజీగారు సూరకునుండి నేటి ఉదయం మద్రాసు వచ్చిరి.

ప్రాచీనరు కోడి రామమూర్తి సర్కసు

చెన్నపురియందు ప్రదర్శనములు

కలియుగపురుషుని ప్రఖ్యాతిపడవిన ప్రాచీనరు కోడి రామమూర్తినాయకుగారు పెక్కు సంవత్సరములగ నిరపివేసిన సర్కసు ప్రదర్శనములను చెన్నపురిలో గత శుక్రవారమున తిరిగి ప్రారంభించిరి. రామమూర్తిగారి అత్యద్భుతబాహుబల ప్రదర్శనములే గాక నవీనములను ఆత్మశ్రేయజనకములు నగు అనేకసాధనలు చూపబడుచున్నవి. లక్ష్మీ అక్కచెల్లెండు గా వింతైన ప్రతేజు బాలస్వరూపులు కడువింతగ నుండెను. పాశ్చాత్యులేగాక భారతీయబాలిక లిట్టిసాధనలు చేయుట ప్రశంసనీయును. మాన్యువై లేటుగారును, మాన్యు కాంపాక్ గారును తమ సాహసకార్యములచే సభ్యుల మెప్పించిరి. ప్రాచీనరు రామమూర్తిగారు మొదట ఏక ఏకాగారును, పిదప రెండుచేతుల కెండింజిని విడి తమజలమును ప్రకటించిరి. ప్రత్యేకలపంఖ్య నినదన మధ్యపట్టి కెందుచున్నది.

యాత్రికుని మరణము

గతరాత్రి కంచీనుండి తిరువనెళ్ళి తిరుపతుగమహాపురము యాత్రికుడు రైలుబండి పడి చెక్కనుండి రైలు వెళ్లుచుండగా క్రిందపడెను. స్వేదమును 20 గజములదూరములో పడెను. మద్రాసులో జనరలు ఆస్పత్రిలో ఆ రాత్రియే మరణించెను.

మద్రాసురాష్ట్రీయ కార్మికమహాసభ

ప్రధానసమావేశము

శేపు 25 తేదీ మంగళవారము సాయంకాలము 6 గం. లకు పెరంబూరు బారక్సువద్ద వైసభజరుగును. యకోయం కోపి సామ్రాజ్యకాపన సభ్యులు ఆఖిలభారత ప్రెజ్ యూనియను కార్యకర్తల ప్రధానకార్యదర్శులు అధ్యక్షత వహించురు.

కలరాకు సమ్యక్మైన మందు

హైకోర్టువారి టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యరు వి. ఏ. వి. ఎల్. గారిటుల వ్రాసిరి. త్రిమూలలో నన్ను సీతారామ ఆంగ్లో ఆయుర్వేదికు ఘోరమేసీలో విషావికాసంహారీ మాత్రలు దొరుకును. ఈ మాత్రలను అల్లపు రసముతో నియ్యవలెను. కలరా వ్యాధి నివ నిశ్చయముగా కుదుర్చును. చాలమందికి విని వలన వ్యాధి కుదిరినది. కావున చెన్నపురి కార్పొరేషను హెల్తు ఆఫీసరుగారికిగూడ వినినిగూర్చి తెలియజేయుచున్నానని రామచంద్రయ్యరుగారు వ్రాసిరి.

ప్రధానమంత్రిగారి ప్రచారము

చెన్నపురిలో ప్రారంభించెదరు

ఉదకమండలము, జూలై 25: గా. డాక్టరు నుబ్బు రాయమగారు శేపు చెన్నపురికి ప్రయాణమయ్యెదరు. ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినీడతో సంభాషించుచు నూచించినవిధమున ప్రధానమంత్రిగారు స్వతంత్ర మంత్రివర్గపు వర్తలను సమర్థించుచు ప్రచారమును మద్రాసులో ప్రారంభించెదరని తెలియుచున్నది. వివిధసంఘముల నాయకులతో సంభాషించి కొన్ని ఉపన్యాసములిచ్చెదరు రాష్ట్రీయ కవులు రద్దుఅనుటచే తిరిగి వచ్చిన మొత్తము ఏదైనా వ్యయపరుచు మంత్రివర్గమువారు ద్వైశించినది ప్రధానమంత్రిగారు తెలిపెదరని తెలియుచున్నది.

(ఆ. ప్రె.)

శ్రీవాసమామలరామానుజజీయరు స్వాములవారు

శ్రీమత్తరమానం పరివ్రాజకాచార్యశ్యాద్వైక విరుదాంతియును శ్రీమధుధుమచేదాంతవ్రతీస్థాపనాచార్యులును, ఆయన శ్రీవాసమామల రామానుజజీయరుస్వాములవారు చెన్నపురికి శాఖాసగర మన తిరువల్లిక్కేడి కోనేటికి దూర్వవాడలో దమమకమునం ది ప్రభవ సర్వము అపాధ్యుడగు వాడు చాతుర్యావ్యసంకల్ప మొనర్చి చాతుర్యావ్యసించు లులనాదీక్ష బూర్తి కావించి యటనుండి బయలుదేలి యాంధ్రదేశమున సంచారము చేయ సంగల్పించి యున్నారు. అట నుండుకాలమున తయ్య బ్రతివిన ముదయసాయంకాలములందు శ్రీస్వాములవారు తయ్య సేవించ వచ్చినశిష్యులతోటి దివ్యప్రబంధములును వారి యందు వర్ణింపబడిన భగవంతుని యనంతకళ్యాణగుణములను దిరుమంత్రార్థభాష్యమును గీర్తింపును సుపన్యసింపుచు నుపదేశింపుచు నున్నవారు. చెన్నపురియందును దానికిదూరమునను చేరువను నున్న భగవద్భక్తులెల్లరు నచ్చి శ్రీస్వాములవారిని దర్శించి వా రొసంగు సుపన్యాసములు విని వారనుగ్రహించు తీర్థ ప్రసాదములు గ్రహించి పోవ ప్రార్థింతులు.

కలకత్తా, జూలై 25: వంగరాష్ట్రీయ సమలాగంధ కర్తగ ప్రఖ్యాతిగాంచిన బంకించంద్ర. ఫుల్కరిగారి గృహమును ప్రశ్నకంపెనివారు స్వాధీనపరచుకొని ఉద్దేశించుచున్నారు. ప్రశ్నకంపెనివారికి ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడకూడదని బాబు విమీనచంద్రఫోలుగారి అభ్యుత్తరము ఒక పదజరుపబడి తీర్మానములు గావించబడెను.

(ఆ. ప్రె.)

రంగూను విశ్వవిద్యాలయమునను విరాళముల వోసగిన వారికి విరాళపుమొత్తమునుసరించి బంగారు లేక వెండిపతకముల నిచ్చుటకు విశ్వవిద్యాలయమువారు తీర్మానించుకొనిరి.

తిరువల్లెలిజిల్లా మహాసభ ఈనెల 31 తేదీ శ్రీయుత సత్యమూర్తిగారి అధ్యక్షతన తిరువల్లెలిలో జరుగును.

బరా ఆయత్ కంపెనీ కాల్యము

జూలై నెల పోలీసుకోర్టు

పోలీసు సాక్ష్యము

బరా ఆయత్ కంపెనీ కాల్యాలకేసులో విచారణ తిరిగి నేటిఉదయము టి. భగవంతుం గుప్తగారిచే ప్రారంభింపబడెను.

హెచ్. రి. పోలీసుస్వేమను 629 హెడ్ కానిస్టేబులు సాక్ష్యముపండు గతమే నెల 10 వ తేదీ వి. ఓ. సి. కంపెనీయందు సమ్మెజరిగినపుడు తాను కంపెనీ సమీపమున ఉన్నాడని చెప్పి ననియు, తనతో బాటు 2 హెడ్ కానిస్టేబులు, మువ్వరు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరులు, సార్వేను గుడ్డిను, మరికొందరు పోలీసు జవానులుండెనని తెల్పెను. ఇంక మును మడిచక్కపున్న తోపులో విదారవందలమంది సమ్మెదారుల నాదిన ముదయము చూచితిని. నుమారు తొమ్మిది గంటలకు వి. ఓ. సి. కంపెనీనుండి వైద్య నాథముడ విధిద్యారా మగడు పెట్రోలు లారీలు నచ్చుచుండ గ సమ్మెదారులు "మొద్దును లానుడ" నికేకడిదిరి. పిదప వైద్య నాథముడ విధి కడ్డముగ మొదటిలారీ ముందు ఒక మానును లారీకొనివచ్చి పడివేసిరి. నుమారు 8 లేక 10 అడుగుల పొడవుండెను. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు సేను మువ్వరు హెడ్ కానిస్టేబులు కలసి ఆ మానును తొలగించి మేమందరము బండ్లను దారిపడల నలసినదిగ సమ్మెదారులకు చెప్పితిమి. సమ్మెదారులు రోడ్డుపై పెద్దపెద్ద రాళ్లను దొర్లించిరి. దానినిగూడ మేము తీసివేచితిమి. లారీ డ్రైవరులు కేకులువేయసాగిరి. మేమిట్టి ప్రయత్నములో నుండగ వామను, గుడ్డినుగారికిని రాతిదెబ్బలు తగిలెను. రాళ్లు రువ్వలదని పోలీసువారెంతెక్కినను సమ్మెదారు లామాటబ్బును వినకుండిరి. పాపుగంటయెనపిదప వి. ఓ. సి. నుండి 40 మంది పోలీసులును, ఆంగ్లో హైందవులు పరుగువెళ్ళుకొనివచ్చిరి. వారు వచ్చుచుండగనే లారీలకు నెమక నేను రెండుమాడు తుపాకీశబ్దములు వింటిని. లారీలపై రాళ్లుగువ్వలవలన లారీలు చాల చెడిపోయెను. పిమ్మట చె ను క ను న్న లారీ కి నిప్పుంటిం చ బ డె ను. ఆంగ్లో హైందవులతో కొందరివద్ద రివాల్వురులును ఇనుపగొట్టులు లుండెను. సమ్మెదారులు ఆంగ్లో హైందవులపై రాళ్లుగువ్వగ తిరిగి వారును సమ్మెదారులపై రాళ్లుగువ్వరి. నేనెవరిగాని గుర్తింపజాలను.

క్రాసుపరీక్షయందు సాక్షి ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు ముందు జరిగిన విచారణయందు లారీలకు అడ్డుముగ వేయబడిన మాను పెంకాయమానని చెప్పితినియు అమాను తొలగించిన దెవరెవరో వివరముగ చెప్పజాలను అనిరి.

నెం 1000 రు హెడ్ కానిస్టేబులు కన్నును నాయరు సాక్ష్యముపండు ఉదయము 8 గం. ల నుంచి సాయంత్రము 8:30 గంటలవరకు వైద్యనాథ మొలలిపి మూల్యంబు తేజి యమ్మన్ కోవిలవరకు పెట్రోలు కేసుమంజూరినయ్యె. తనతో బాటు మరికొందరు పోలీసువారుండెననియు నుమారు 8:45 గంటలకు కంపెనీ నుండి యూదు పెట్రోలు లారీలు రాగ తోపు లోను రోడ్డుపై తేరియున్న సమ్మెదారులు లారీలపై రాళ్లు గువ్వసాగిరి. కొందరికా పెంకాయమానును లారీ కడ్డముగ పడివేసిరి. నేను మరికొందరు పోలీసువారు, సబ్ ఇన్ స్పెక్టరును అమానును ఆవిరుకు లాగివేసితిమి. పిదప సమ్మెదారులు రాళ్లు వినవివేయ సాగిరి. తరువాత మరియొకమానును గూడ దారికడ్డముగ వేయగ దానినిగూడ తొలగించితిమి. సమ్మెదారులు గువ్వన రాళ్లలో నొకటి నాచీపువై తగిలెను. ఆనంతరము 40 లేక 50 మంది వి. ఓ. సి. ఉద్యోగులు, పోలీసులును, ఆంగ్లో హైందవులును అనటి కరుదెంచి రాళ్లుగువ్వ యన్న ప్రజలును తరమివేయసాగిరి. ఆసయముందు తుపాకీ శబ్దములు వింటిని. ప్రజలుకొందరు కంపెనీవైపు వెళ్ళగనే వి. ఓ. సి. ఉద్యోగులు ఇన్ స్పెక్టరులతో వైపును మరలి వెళ్లిరి. 10 నిమిషములకు పిమ్మట నెమకనున్న లారీకి నిప్పుటింపబడెను అని పల్కినను.

క్రాసు పరీక్షయందు సాక్షి ప్రత్యుత్తరము తొసంగుచు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరులవద్దగాని సార్వేంటుల వద్దగాని రివాల్వురు లున్నట్లు చూడలేదనియు తుపాము కర్రలు లేవనియు పల్కినను. లారీలకు అడ్డుముగ వేసిన మాను నుమారు 15 అడుగు లుండును. నుమారు 10 లేక 15 మంది ప్రజలు దానినిగూడ వచ్చి అడ్డుముగ వేసిరి. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరులు కంపెనీవైపు పరుగు తి పారిపోయిరి. పోలీసువారు తోపులోనున్న గుడిశలోనికి పరుగు తి దాగుకొనలేదు.

సేబంజిల్లా మహాసభ అగట్టు మూడవవారమున జరుపుటకు తీర్మానింపబడెను. మహాసభ ప్రారంభ మహాత్మ్యమును జరుప గాంధీమహాత్ముని ఆహ్వానింప సన్నాహసంఘమువారు తీర్మానించుకొనిరి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కళాకార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

- రాష్ట్రభాషాపరిషత్తు ప్రకటన— రామానంద
కర్నూరు 0-3-0
- శ్రీరామవిజయము (నాటకము)—కే. వెంకటరమణ
రావు గారు. 0-8-0
- కారదాంబ, (స్త్రీధర్మబోధిని) నాటకము—టి. శ్రీనివా
స రావుగారు. 0-4-0
- శబ్దకామిని (నిఘంటువు)—శిరోభూషణము, వేంకటరంగాచా
ర్యులుగారు. చాలా ఉపయోగకరము. జేబులోనిముద్రా. 1-4-0
- ఆంధ్రోద్యమము—మొదటి ఆయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల అధ్య
క్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములుగలవు. 1-8-0
- ఆంధ్రనవిధి—ముదిగొండ వాగలింగశాస్త్రిగారు 0-4-0
- ఆత్మజ్ఞానాసంఘము—పారిసంది జగన్నాథస్వామిగా
రు. శరీరము విడిచినతరువాత ఆత్మస్థితినిగూర్చి చెప్పినది. 0-8-0
- సత్యవత్సరాష్ట్రము—మల్లంపల్లి మల్లికార్జునశా
స్త్రిగారు. అయిదాశ్వాసములరసవత్ప్రబంధము. అద్భుతకల్పన
ములతో నిండియున్నది. 1-0-0
- గురుభాషామృతము (వేదసారగ్రంథము)—శ్రీమతి కట్ట
మంచి తిరుమలమ్మగారు. భక్తిరసపరిపూరితము లగుపాటలు 0-4
- తిలక మహాశయునిజీవితము, సంపూర్ణోపన్యాసము
లు—నూనికొండ సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు. డిబ్బి 420
పుటలు. 2-4-0
- తత్వమండలికా (ప్రథమభాగము)—సన్నిధానము నూ
ర్యనారాయణశాస్త్రిగారు. 1-0-0
- సంగీత శిశుమంతకమణి. 0-8-0
- ఆంధ్రకల్పచింతామణి (సటికము) —పారిసంది రామ
శాస్త్రిగారు 0-12-0
- మహర్షి దేవేంద్రనాథ తామరగారి స్వీయచరిత్రము
—మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్య
ముగ జరుపవలసినది. ఘనరైతుకాగితము. పుటలు 214 క్యా
లిగ్రాఫ్. (కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే కలవు) 2-8-0
- హిందీ తెలుగునిఘంటువు—పంచాంగుల ఆదినారాయ
ణశాస్త్రిగారు (జేబులో నిమగ్నమైనది.) 1-0-0
- హిందీ మొదటివాచకము " " 0-6-0
- హిందీ బాలశిక్ష " " 0-6-0
- పినిని చదివి తెలుగు తెలిసినవారు స్వయముగ హిందీ
శేర్పకొనవచ్చును. (అన్ని గ్రంథములకును తపాలాఖర్చులు ప్ర
త్యేకము)
- శ్యామానుందరము(నవల)—ఒంతలి సత్యనాథముగారు,
నలువదేండ్లకు పూర్వ మాంధ్రదేశమును కలవరపఱచిన రంపయు
ధమునకు సంబంధించినకథ యందు వర్ణింపబడినది. కథ, చర్చన
లు, పాత్రలు, హృద్యములై పాఠకులనునమల నాకర్షించును. 1-0
- భారతీయ పాఠశ్రీకం (భా.1) మొక్కపాటి నరసింహశా
స్త్రిగారు(సాహితీసమితి) హాస్యరసభరితమగుకథ. 1-4-0
- (కవుల జీవితములు గల శతకములు.
మంచి అచ్చు, దశసరి కాగితములు)
- శతకకవుల చరిత్ర—నం. సుబ్బారావు 3-0-0
- కవిత్వతత్వవిచారము 2-0-0
- సకలసతీసమృతము 1-8-0
- వృషాధిపశతకము 0-4-0
- సర్వేశ్వర శతకము 0-4-0
- దేవకీనందన శతకము 0-4-0
- ఒంటిమిట్ట రఘువీరశతకము 0-4-0
- నారాయణ శతకము 0-4-0
- కాళహస్తీశ్వర శతకము 0-4-0
- దాశరథి శతకము 0-4-0
- శ్రీరామతాగశతకము 0-4-0
- అవిమరకము 0-10-0
- నవనాళిచరిత్ర (ద్విపద) 0-12-0
- సాహిత్యము (ప్రత్యేకము).

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కళాకార్యాలయము,
నం. 6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, బార్లిటవుల్, మృదాను.

మొదటిరకము సీమకమలములను అతి తక్కువ ధరలకు జేరుగా తెప్పించునట్టివారైన బాపాలాల్ ఆంధ్ర కో. బోకు చిల్లర సీమకమలముల వర్తకులు

మేము పచ్చలు, ప్రాతరకము వజ్రములు, అణిముత్యములు మొదలగువాటిని క్రయమునకు తీసుకొనెదము.
216 చైనాబజారు రోడ్డు, (పూల అంగడికి సమీపము) జి. టి. మద్రాసు.

భారత రాజ్యాంగ నిర్ణయము

పార్లమెంటు కార్యకర్తలమువారి బిల్లు
కలకత్తా, జూలై 25— ఇంగ్లీషు మొదటి రకము
విలేజుకుడు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు—
భారతదేశపు వ్యవహారములలో శ్రద్ధపుచ్చుకొను కార్య
కర్తలకు సభ్యులు భారతరాజ్యాంగనిర్ణయపుబిల్లును తయారు చేసి ర నిర్ణయించి తెలియుచున్నది.
చిత్తునిర్ణయమును తయారు చేసినవారిపేర్లు
తెలియలేదుగాని పార్లమెంటునందలి కార్యకర్తలకు సభ్యులందరు ఈ నిర్ణయమునకు అనుకూలముగ సమ్మతల నొసగ వా
దానమిచ్చిరి తెలియుచున్నది. కలనలు వెచ్చివుడు పాటికల
లెస్సు, చాక్లెట్లు, క్రెలియన్లు, కమాండరు కెప్టెన్లు, లెఫ్టనెంట్లు,
రు, జార్జి లాస్కెబి, టాంపా, జేవిడు కెర్నలుగార్లు నిర్ణయమును అంగీకరించియున్నారు.
బిల్లునందలి ముఖ్యవిషయములు కాంగ్రెసు నాయకులకు
పంపబడినవి. ముఖ్యంశముల దిగువ ప్రకటింపబడుచున్నవి.
ఇండియా ప్రభుత్వమును 6 లేక 7 మంది సభ్యులుగల కాలినె
టు వర్గము పరిపాలింపవలయును. వీరందరు కేంద్ర శాసనసభయందలి
అధిక సంఖ్యాకులు గల పక్షమునకు చేరిన వారుగ నుండ
వలెను. కేంద్ర శాసనసభలు రెండుగ నుండువలెను. వీటికి
భారతదేశపు పార్లమెంటు సభలు అనుపేరుండవలెను. రాష్ట్ర
ములందు ఒకటి శాసనసభయందుండవలెను. సభయందలి
అధిక సంఖ్యాకులతో కూడిన పక్షమునకు చేరినవారు సలు
వురు కాలినెటుగ ఏర్పడి పరిపాలనము నిర్వహింప వలెను.
ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము అంతమొంది అన్ని రాష్ట్రములకు
సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ఇవ్వబడవలెను. వయస్కులందరకు
వోటు యుండవలయునను నిధాంతమును ఆదర్శముగ నై కొనిత్యర
లో ఈ ఆదర్శము సఫలమగుచిగమున వోట్ల సంఖ్యను క్రమముగ
వృద్ధిచేయవలెను. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము అంతమొందింపవలెను.
ప్రస్తుతము ఇండియామంత్రిత్వము అధికారము లన్నియు ఇండి
యా ప్రభుత్వపు కాలినెటుకు చేరవలెను. సర్వీసులన్నిటి యందు
ను భారతీయులు ఉద్యోగులుగ నుండవలెను. భారతీయులు
పైనికోద్యోగులుగ నుండుటకు వీలులేని డిఫెన్సుఫోర్సులకు అను
భవ్యులు భారతదేశపు ఆదాయము నుండి
తీసికొనవలెను. భారతదేశపు సంస్థానములన్నిం
టియందును ఈ నూతన నిర్ణయమును అమలునందుంచవలెను.
భారతదేశపు నాయకులు పంపు సలహాలను కార్యక
ర్తలమువారు పరిశీలించి అవసరమగుచిగమున బిల్లును సవరించి
త్వరలో కామన్సునభయందు ప్రవేశపెట్టి ప్రయత్నములు జరు
గునని కార్యకర్తలకు కార్యదర్శి తెలుపుచున్నాడు.
స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు ఈవిషయమై ఈక్రింది అభి
ప్రాయములను తెలిపిరి—ఈ బిల్లునందలి కొన్ని అంశములను
ప్రస్తుతము అమలునందుంచుటకు వీలులేదుగాని పార్లమెంటు
కార్యకర్తలమువారు ఈవిషయమై శ్రద్ధవహించుట సంతోష
కరమగు విషయమనిరి.
ఇదంతయు కార్యకర్తలమువారి ప్రచారమున సర్ పి.
సి. మిత్తలగారు అభిప్రాయము తెలిపిరి. (ప్రీ ప్రెసు)

దంతచూరము
డబ్బీ 1-కి పెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0
ఈ దంతచూరముతో పండ్లవోముటలన చిగుళ్లు గట్టి
పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాకుండును. నోటదుర్గంధము
లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.
అమ్మతాంబూలం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

వాతావరణస్థితి 1927 నం. జూలై నెల 25-వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజలాల	నీరు గల 24 గంటలలో అత్యధిక స్థాయి	నీరు గల 24 గంటలలో అత్యల్ప స్థాయి	నీరు గల 24 గంటలలో సగటు	నీరు గల 24 గంటలలో అత్యధిక స్థాయి	నీరు గల 24 గంటలలో అత్యల్ప స్థాయి
గోపాల్ పూర్	84.9	79.8	...	16.78	+ 5.32
విశాఖపట్టణం	84.6	79.7	...	13.40	+ 5.96
కాకినాడ	83.5	79.0	...	12.78	+ 3.07
మచిలీపట్టణము	82.5	79.9	...	12.68	+ 2.77
కర్నూలు	86.4	76.1	...	9.48	+ 2.42
బళ్లారి	84.6	75.6	...	5.05	+ 1.68
ఆనంతపురం	...	...	...	7.76	+ 2.27
కడప	88.6	78.8	...	9.81	+ 2.30
నెల్లూరు	92.1	82.8	...	3.81	+ 0.24
మద్రాసు	94.8	80.8	...	4.77	+ 0.21
కడలూరు	92.9	78.2	...	5.34	+ 1.42
నీలము	87.7	78.0	0.01	15.21	+ 9.15
కోయంబూరు	82.0	70.5	...	2.79	+ 0.07
తిరుమనూపల్లి	94.0	77.5	...	2.94	+ 0.29
నాగపట్టణము	95.9	79.8	...	2.18	+ 0.64
మధుర	95.1	77.7	...	5.14	+ 2.24
పాంబక్	87.5	80.0	...	0.22	+ 0.41
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	+ 0.88
తిరుచేండూరు	80.6	74.5	...	20.41	+ 0.86
కొచ్చిక్	81.6	72.8	0.52	49.10	+ 1.59
కాలికట్టు	81.0	71.4	0.84	69.97	+ 11.21
మంగళూరు	81.8	73.7	0.42	83.54	+ 15.60
దెంగుళూరు	79.0	66.4	...	6.04	+ 0.11
మోరకూరు	...	...	...	...	+ ...
కొడైకనూరు	59.8	52.1	0.16	8.85	+ 0.32

సర్కారులు:—మబ్బు దట్టముగ నున్నది. ఆర్ద్రత మా
ములుగ నున్నది. పగటివేడిమి 2½ నుండి 6 డిగ్రీలు ప్రతివో
టునను తక్కువ.

డక్టర్:—మబ్బు దట్టముగ నున్నది. పగటివేడిమి 4½
నుండి 6½ డిగ్రీలు తక్కువ.

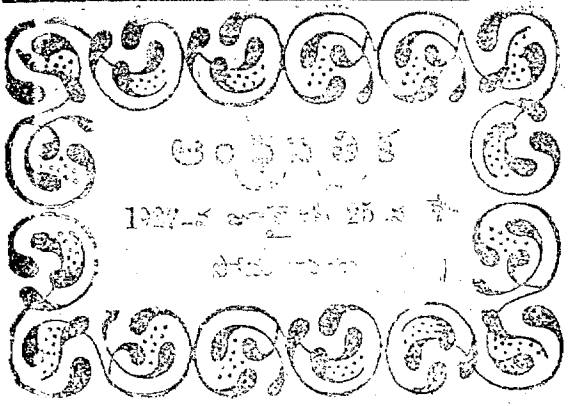
కర్నూటకము:—మేషులు విస్తారముగ నున్నవి.
నెల్లూరులో పగటి వేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రి వేడిమి
4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్,
హామ నానావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

బొంబాయి, జూలై 23:— నిర్బంధించి విద్యార్థి
నమును మహమ్మదీయ బాలికలపట్లకూడ అనునర్థింప జేయవ
లయునని బొంబాయి కార్పొరేషనువారు తీర్మానము గావించిరి.

కలకత్తా, జూలై 23:— కలకత్తాలో డిసెంబరు నెలలో
భారతదేశము సిల్కనునందలి అంగవస్త్రకసంఘముల సంయుక్త
సాంవత్సరిక మహాసభజరుగును. ఈమహాసభ ప్రారంభమహా
త్వమునుజరుప దెంగాలగువర్తకుగారు అంగీకరించినది తెలియు
చున్నది.

మధురలో యువజనసమితియందు ఎట్టివిభేదములులేనని
సమితి నాయకుడగు సోమయాజులుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

దూర ప్రణామము

శ్రీమదాదేశమునకు

హిందూదేశమునకు నాడే దూర ప్రణామము సాకార్యము లభింపజేయుచున్నది. తీగలేని వాయు వార్త విడివరకే అరుదుచున్నది, వీని నికను వృద్ధిచేయవలెనని, బాంబాయిలో నొక కంపెనీవారు "బిమువైయలెను" టైపును స్థాపించిరి. దీనికి ప్రభావమువారు సర్వోత్తముల ప్రాతాహమి:నగ నెంచినది. ప్రాతాహమి:నమును బాంబాయిగారు జయపుటచేసి యుండుకు ప్రయత్నములు. పేరు చక్రవర్తిగారి కొకసంఘము నందగ, నెన్నెంటనే ప్రత్యుత్తర మరుచుంచెను. ఇండియా మంత్రిగారును సందేశ ముందిరి. రాజప్రతినిధిగారు నుడివినట్లు, హిందూదేశము "వైయలెను" ఏర్పాటుల విషయమున చాల వెనుకబడియున్నది. ప్రభావమువారి యాదర ముండునని త్వరలో ముందుకు రాక మానదు. తీగలేని టెలిఫోనుమాద త్వరలో స్థాపించబడును. ఎంతమాత్రమునుండియునను దీని ద్వారా మాటలాడ వీలుగను. అమెరికా, ఇంగ్లండు మున్నగుదూరదేశములలోనున్న వారితో మాటాడ వీలుగటయ గాక, అక్కడ ప్రముఖులు చేసిన ప్రసంగములనుండివరయునను జేరి వివరమును. సంగీతపాటలను ఆలకింపవచ్చును. ఎవరియింట్లో వారు విరుటకు వీలుండును. కట్టణములలో నేగాక, పల్లెటూర్లలోను కొండలలోను అడవు లోనున్నను ప్రపంచవార్తల నెప్పటికప్పుడు గ్రహింపవచ్చును. రాజప్రతినిధిగారును, ఇండియా మంత్రిగారును, వైయలెను మహిమల సంతేని కొనియాడిరి. ఇంగ్లండు ఎట్టివింతలు గలుగనున్ననో ఎవరు చెప్పగలరు? ఇది వరకే మాటలనేగాక, మాటల బలుకువారినిచూడ జూమటకు వీలుగలనని వినియుంటిమి.

దూరప్రణామముతో బాటు మానమునుగూడ తిరిగివచ్చినచో ఎవ్వ రెంతమారముననున్నను ఆతురముండును. దూరము దగ్గర యనునది మానసిక గ్ననలని చెప్పవారిమాటా కిది చేయవచ్చునున్నది. ఒకదృష్టితో జూచిన అనకాళ మనునదియేలేదు. గూలచతుర్రపుకును కర్ణములకును గూడ అనకాళము లెరిగిపోవుచుండ, సూక్ష్మోద్రియమునకు దొలగట వింత యగునా? పాశ్చాత్యశాస్త్రజ్ఞులు కేవలభౌతికసాధనలవ్యాపారే పంచేంద్రియముల కనేకవింతలను గోచరింపజేయుచున్నారు. దూరప్రణామ దూరమననాదీశక్తులు ప్రాచ్యుంక వాసులకు ఆంతరింగ్రియ దృష్టిద్వారా కలుగుచుండెనని ప్రతీతి గలదు. ఇది భారతీయులగొప్ప శిక్షణ కొనుటకు కల్పింపబడిన హితవశమువారన్నను అభివృద్ధులు సాధ్యమేయని పాశ్చాత్యమానసిక శాస్త్రజ్ఞుల వాదకొనుచున్నారు. అవిరుదు మటుండ, తీగలేకున్నను దూరప్రణామమును సాధ్యపడ జేయు

చున్న సాధన మేమి? భూమిమాతాను. గాలిమాతాను. వెలుతురుమాతాను. గాలికిన్నను తేలికయు సూక్ష్మయునగు "ఈథరు" ద్వారా విద్యుత్సంక్రమణలుగలుగుచున్నది. ఈథరు అనన్యమైనది. విద్యుత్తునుగ తెలియదు. దానికి కొంతపాటి విద్యుత్తునుగ కలతోలేదో చెప్పవీలులేదు. గాలి మామై అనన్యమై నరకే వ్యాపించియుండును. ఈథరు అనకాళ గాలి లేని చోటులనెల్ల నిండియుండును. గాలిసంతను తీసివైచినను, తీగలేనివార్తలు వినిపించుచునే యుండును. పుట్టుచెలిసివానికిమాడ వైకులమువార్తలు వినిపించె నని, కొంతకాలముక్రింద ప్రాచురింకబడెను.

సూక్ష్మదేహులు సూక్ష్మదాఢ్యము చాల్చి యుండరని, వాగ్రంథములు చెబుచున్నవి. అది ఈథరగునా? అక్ష్మిచేతకొలదియు, కని విని యెరుగనిహాస్యములు బయలుపడుచున్నవి. నూతన యంత్రసాధనమువలన, ఇంగ్లండుకును హిందూదేశమునకును క్రొత్తవార్తాసంక్రమణము, సామ్రాజ్యబంధ మింకను బలపడుచున్నది. రాజప్రతినిధిగారు నయ్యేచున్నారు. హిందూదేశమునందు గూడ దీని వలన వికమత్వము బయలుపడి వీరు తలచుచున్నారు. వీరిమాటా ఎంతవరకు ఫలించునో చూడవలయును. ప్రాచీనకాలమున గూడ అసాధారణశక్తులను ధర్మసంరక్షణకొరకు వినియోగించినపుడే, వానివలన లోకమున రుషకారము కలిగిడిది. అటుగాక స్వప్రయోజనముకొరకు వినియోగించబడినపుడు అవి లోకకంటకముగ పరిణమించివి. పాశ్చాత్యశాస్త్రజ్ఞులతము లగు నూతన యంత్రములు ప్రజల సాకార్యమును కొంతవరకు పెంచినను, వీనివలన లోకకల్లాణము చేకూరెనాయనిన, చేకూరెనని చెప్పటకు వీలు గనుపించదు. వైయలెను, టెలిగ్రాఫులు, టెలిఫోనులు, వాయు విమానములు, జలాంతర్గాములు, శతఘ్నులు, ప్రపంచయుద్ధసౌకల్యమున్నగు సౌకల్య ప్రపంచ దుఃఖము నెదుల యతిశయింపజేసినో, గత సం గ్రామమున ప్రకటితమయ్యెను. దూరపులో కల్ల బర్తనీ నూతనయంత్రములను మానవనినాశమునకుపయోగించినరీతి పాశ్చాత్యజాతులకు నయితము విభ్రాంతి గలుగజేసెను. వివిధజాతులమధ్య, నవీన యంత్రసాధనలు ఎడబాటు నెక్కువ జేసెను గాని తగ్గినలేదు.

ప్రపంచమునంతను సేకముజేయగల యంత్రములు, స్నేహబంధమును పెంచవలయుగద. తద్విరుద్ధఫల మేల గలుగవలయునా? నానారాష్ట్రసంఘము నిర్మించబడినను, యంత్రసాధనల ఆధారముపై వికమత్వమును పెంపుజేయు ప్రయత్నము లెదుల విఫల మగుచున్నచో, జనీవా సమావేశముబోలు సమావేశములు జెలుపకనే చెబుచున్నవి. యంత్రసాధనలకన్నను ఫలదాయక మయినది మానసిక సాధనయని, రానురాను విచిత్రమగుచున్నది. వివిధ జాతు హృదయములందు మాతృ గలిగిన గాని, నిజసంయోగము గుండలనని స్పష్ట మగుచున్నది. ఇందు కింతవరకును ప్రయత్నము జరుగుటలేదు. అముష్మికసాధనలవలన నాగరిక జాతులను నములింకను మరలలేదు. ఇంతవరకు గలిగినయనుభవము బట్టి వైకులెను యంత్రములమును ఇంగ్లండుకును

హిందూదేశమునకును మధ్య ఎక్కుడు ప్రమాను బంధము గుదురుననిగాని, సామ్రాజ్యబంధము దృఢ మగుననిగాని, నమ్మట కనకాశము గనుపించదు. రాజప్రతినిధిగారియూహా సఫలమగుచో ఎల్లరును సంతరింక మానరు. కాని, ప్రాతచరిత్రబట్టి యట్టి యూహ కేవలము గనుపించదు. ఇంతియగాక, హిందూదేశము అకలిగొనియున్నది. అన్నమో రామచంద్రాయని మొరజెట్టుచున్నది. భారతీయులలో నెలపుర కొక్కపూటకయినను కడుపునిండ తిండి దొరికకున్నది. ఆకలిబాధ గలవారికి, బాహ్యులంకారముల నెన్నిదొడిగిన నేమిప్రయోజనము? ఆకలి బాధ తొలగటకే, ప్రజలు స్వపరిపాలనము గవలయు ననుచున్నారు. తమసామ్యును తమ వీలు ననుసరించి ఖర్చు పెట్టుకొన గోరుచున్నారు. అట్టి యవకాశమును నెన వెంటనే ప్రసాదించినగాని, దేశ మింకను కృశించునని, మొరజెట్టుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో ఏదిముఖ్యమో దానినిచ్చిన దేశమునకు సంతసము గలుగును. స్వాతంత్ర్యశక్తియు ఆకలిబాధయు తగ్గినవిమ్మట మిగిలిన సాకార్యముల గురించి విచారించవచ్చును. అందుచే నూతనయంత్రసాధనవలన, భారతీయుల గృహములు స్వర్గత్యుము లగునని భావించుట పొరబాటు. నూతనయంత్రము ఇంగ్లండుహృదయమున కరగజేసి, హిందూదేశమునకు సామ్రాజ్యమునందలి ఇతర భాగములతోబాటు సమానస్థానము నిస్సించునో, భారతీయులకన్నను ఎక్కువగ సంతసించువారుండరు. అట్టియూహ కనుపించక బోవుటచేతనే, నూతనోత్సాహము ప్రబలకున్నది. వాయువార్తల విషయమున హిందూదేశము ఇతరదేశములకు వెనుకబడినూడదని, కంపెనీలధ్యక్షుని పక్షమున సర్ రహితులగా రుహెచ్చరించిరి. కాని, స్వాతంత్ర్యపులేమిచే, అన్ని దేశములకన్నను వెనుకబడియున్న హిందూదేశమును ముందు కేల దీసికొనిపోగూడదు? అది చేకూరినవిమ్మట, ఇతర విషయములలో గూడ ముందుకువచ్చుటకు హిందూదేశము దానియంతటయదియే ప్రయత్నించును. నవీనయంత్రముల విషయమున హిందూదేశము వెనుకబడియున్నదని చెప్పినంతమాత్రమున, భారతీయులు సిగ్గుజెందజాలరు. హిందూదేశము ఇంతకన్నను ఎక్కుడు అవమానములక్రింద గుండుచున్నపుడు, భారతీయుల కిది యొకలెక్కగాదు. అయినను రాజప్రతినిధిగారి ఆశీర్వాదము ఫలించుగాకయని కోరెదము.

ప్రారంభవిద్య : స్థానాం : పోర్టు

స్థానాంగారు పంజాబుకు వెడలి ప్రారంభ విద్యావిధానమును పరిక్షించి, యీ రాజధాని యందు ప్రారంభవిద్యను వ్యాపింపజేయు టెటులో తమ రిపోర్టునందు సూచించిరిని, యిదివరకు చెలిపియుంటిమి. ప్రారంభవిద్యను నేర్చువారి సంఖ్య జూచిన, చెన్నరాజధాని ముందడుగువైచుచున్నను అభివృద్ధి అత్యుచుగ నున్నది. కడచిన ఆరుసంవత్సరములలో పంజాబులో గలిగిన అభివృద్ధిలో, మద్రాసురాజధానిలో గలిగిన అభివృద్ధి సగమైనను లేదు. జప్తిసుమంత్రివర్గము గర్వపడుట కెట్టి అవకాశము గనుపించదు. సంస్కరణములు విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడ లేకుండు

ని, వానినిరుపయోగమునకు నిర్దేశించి ఎంచవచ్చును. మరియొకవిధమున, విద్యార్థులు చిన్న కరగతులలో స. చక్రములను కొని ప్రయోగమునకు గాక పదియందులే. 100 కి 60 మందివంతున ఒకటి రెండు కరగతులనుగల ప్రభుత్వ పరిశోధనానియ న్నారు. నాలుగు అయిదు కరగతులనుగల ఇటుల నిలిచి యున్నవారు 100 కి 55 వంతున గలరట. విద్యాపాస్తి తక్కువగనున్నను భిక్షుచాలుపెచ్చినది. ఒక్కయింట్లోపాఠ్యమునిచ్చే భిక్షుగలవలదు. పాఠశాలలు పెచ్చుగ నున్నవనియు, ఇవి విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడజాలవనియు, స్టాఫుముగారిలోపు. డిప్టీ క్లర్క్ ఎక్కువకేవలము కానిట్లు ఏవియు తమధర్మమును నిర్వహించలేదనియు, వీనిని కష్టపెట్టవలయుననియు స్టాఫ్ కన్వెన్షన్ లు నిశ్చయములేవిద్యకు భద్రతపహించవలయుననియు, స్టాఫుముగారు గోరుచున్నారు. స్థానికసంఘములు స్కూలు కమిటీలను నియమించి వానిద్వారా విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడవలెనని, వీరి యుద్దేశ్యము. జిల్లా ఎక్కువకేవలము సంఘములను రద్దు చేసి, ద్వంద్వపరిపాలనమును తొలగించవలయునను యుద్దేశ్యము సామాన్యముగ ప్రబలియున్నదనుటకు సందియములేదు. కాని, వివిధసంఘముల విద్యాశాఖోద్యోగుల నేర్పరచి, వారితో గలసి స్థానికసంఘములవారు విద్యాభివృద్ధి గావించవలెనని స్టాఫుముగారు సూచించినవిర్వాడు, మరింతహానికర మగును. స్థానికసంఘస్వాతంత్ర్య మిండుమూలమున నడుగంటును. ప్రజల యాజమాన్యము నకు భంగము కలుగుట నహము. పంచాయతులకు ప్రారంభవిద్యను ఒప్పగించుట ఉపద్రవకర మని, స్టాఫుముగారు చెల్లిన కుభిప్రాయముతో ఏకీభవించ వీలులేదు. పంచాయతుల కట్టిబాధ్యతలను ఒప్పగించిన, నవి సులభముగ నిర్వహించగలవు. టీచరులకు ప్రైవిసింగు శివసరమయినను, దీనికి స్టాఫుముగారు అనవసర సాముఖ్యము నొసగిరి. టీచరులందరకును ప్రైవిసింగు ముగియువరకును అగుచో, నిర్బంధవిద్య అమలులోనికి రాజాలను. నిర్బంధవిద్యాపాస్తి కూర్చి వీరు విశాలసూచనల గావించక, సందిగ్ధముగ వ్రాసి విడిచిపెట్టిరి. విద్యావిధానముగూర్చి వీరు ఎక్కడు విచులముగ వ్రాసిన బాగుండెడిది. గ్రామ జీవితమునకు సంబంధించిన విద్యను నేర్పవలయు ననియు, గ్రామపాఠశాలను గ్రామమునకు బునాదిగ జేయవలయుననియు, గ్రామపాఠ్యా యులుగూడ గ్రామస్థులుగ నుండవలెననియు, స్టాఫుముగారు సూచించిరి. గ్రామములను విడిచి పట్టణములకు గొంపోయేవిద్యల గలపుటవలన, గ్రామజీవితము వృద్ధిజెనకని వీరియభిప్రాయము. స్టాఫుముగారు తమకు దోచినసూత్రములను చెలిపిరి గాని, వాని నమలులోనికి తెచ్చుటకు నలయు సాధనలను సూచించలేదు. అట్టి సాధనలను నిరూపించుట ప్రభుత్వమువారి ధర్మము. ఇందుకొరకై ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొని, తదనుగుణముగ చట్టమును నిర్మించుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనవలయును.

సాంఘికవైషమ్యము
సాంఘికవైషమ్యములను దొలగించుటకు నాయకు లెల్లరును కృషిచేయవలసిన సమయమున, కొందరికిను ఎడబాటును పెంచుటకే పాటుబడుట

విషాదకరము. మహమ్మదాల్ బోలు నాయకులు లాహోరులో నున్నసమయము, హిందువులను కాశ్మీరుని బిలిచి, భగవంతుడు కాశ్మీరులకు తోడ్పడకని కలాకులను, హిందూమహమ్మదీయసఖ్యుల బంధబాంధు. కాశ్మీరులను శబ్దము నందు మహమ్మదీయేతరులను భావమే యుండవచ్చును. కాని జనసామాన్య మీ వాక్యముల నెటులగ్రహించుచో, యూహించవచ్చును. ఈపదము అన్యమతస్థులయొక ఎటుల నింద్యముగ ప్రయోగింపబడుచున్నదో తెలుప నక్కరలేదు. ఇటులనే హిందూవులు వాడెడి ప్లేచ్చులనుపదము సయితము నిందాధముగ ప్రయోగింపబడుచున్నది. హిందూదేశమునకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును వాంఛించెడి హాజరత్ హాహానీగారు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును సఖ్యమొనరికిని సాధ్యపడదని కాన్పు కలొబలికిరి. జాతీయసఖ్యములేకుండనేవీరు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును సంపాదించ నెంచిరి గాబోలు! ప్రసిద్ధవాయకులు శాంతము వహించి, సామాన్యజనులకు నిగ్రహమును బోధించుచో పరిస్థితులు చక్కబడును గాని, తామే యుద్దేశప్రసంగముల గావించుచో పరిస్థితులు మరింత యధాస్వన్నమగుట సహజము. నాయకులను సయితము నిరాశయావరించుచున్నది. అయినను సఖ్యము గోరువా రెవరును సఖ్యప్రయత్నములను విడనాడ గూడదు. బెంగాలు గవర్నరుగారు డక్కాలో ప్రసంగించుచు ఇరుగు సుములలోను బాధ్యత గలనాయకులు సఖ్యమునే ఆశించుచున్నారని సూచించిరి. వివిధసంఘములకు జెందిన పంజాబు శాసనసభ్యులు సఖ్యము గోరుచు గావించిన ప్రకటనము, మిగుల సంభావ్యముగనున్నది. మతకర్తలను నిందించుట కెవరును పూనుకొనగూడదని, వీరు గోరుచున్నారు. రాబోవు హిందూమహాసభా కార్యనిర్వాహక సంఘసభలో, మాలవ్యా గారీ విషయమై కట్టుదిట్టముల గావించనెంచి రని, తెలియుచున్నది. ఒక సుతమువారి నింకొకమతమునకు కలుపుకొని బాహ్యవిహ్వలమును మార్చ బ్రయత్నించుటచే నిట్టి దూషణలు వెలువడు చున్నవి. అన్యమతస్వీకారము, హృదయమును మార్పు జెందింపవలయును. పంజాబు శాసనసభ్యులు చెలిపినటుల, తిట్లు, కొట్లు, చావ్వనము, అల్లరులు మున్నగు వానిని, ఏమత మయినను సహించదు. దేశమున ప్రస్తుతము గలుగుచున్న దుస్సంఘటనలు అన్ని మతములకును విరుద్ధమే యగుటచే, వీని నుండి ఎంత త్వరతో బయల్పడిన సంతమేలు, అన్ని మతములను శాంతిశమదమారులను బోధించుచున్నవి గాని, అనవసరమును చార్జన్యమును పురికొల్పుటలేదు. మతములముఖ్యార్థమును బోధించి, దేశశాంతిని, సఖ్యమును కాపాడగలవారు ధన్యులు.

కోవలకుంట్లకాల్పులు
కోవలకుంట్లకాల్పులు గూర్చి కర్నూలుజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారును, జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారును పంపిన రిపోర్టును ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించిరి గాని, వానిని గూర్చి ఎట్టి యభిప్రాయము నొసగరయిరి. పోలీసువారు చర్యదీసికొనుటలో ఆలస్యము జేసి రిపోర్టు మేజిస్ట్రేటుగా రంగీకరించుచున్నారు. కాని జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటు

గారు వేచియుండుట సమంజసమేయని, వీరు సమర్థించిరి. పోలీసువారు ఆత్మరక్షకార్థమే కాల్పురనియు, వీరు నిందాధ్యులు గారనియు, జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారి తలంపు. జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు పంపిన రిపోర్టు ప్రకారము, జూను మాసమునం దే పరిస్థితులు విషమముగనుండెనని, వీరు గ్రహించిరి. పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారితో వీరు సంప్రతింపగ, తొందరతోపని లేదనియు, మొహరంకంకుగలయినతరువాత చర్యదీసికొనవచ్చు ననియు, సూపరింటెండెంటుగారు చెప్పిరట. కాని, నేరస్తులనిదివరకే అరెస్టు జేయలేకబోవుటచే, వారిచైర్య మతిశయించెననియు, పోలీసువారికి సంకటముగలిగించెననియు, అందుచే నింకను ఆలస్యము జరుగుటవలనమరింత ఉపద్రవ ముండవచ్చుననియు, జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పినను ఇబ్బందియుండదని పోలీసుసూపరింటెండెంటుగారు అభయమిచ్చిరట. కోయలకుంట్లకు స్వయముగ వెడలి పరిస్థితులను కనుగొనెదమని వీరుపలికిరట. కాని, వీరుపోవులోపలనే అల్లరులు సంభవించెను. పోలీసువారు ఆలసిచుటవలన సప్ట మొత్తవరకు గలిగెనో, ప్రభుత్వమువారు కనుగొనుట యవసరము. కాల్పులవలన ఎనిమిదిమంది చనిపోవుటయు, ఇరువదియొక్కమందికి గాయములు తగులుటయు, సామాన్యవిషయము గాదు. సమగ్రమగు విచారణ జరిగి యిట్టిసంఘటన లికముందు జరుగకుండగా పాడుట యవసరము. రాబోవు శాసనసభలో నీవిషయముగూర్చి తగినచర్య జరుగునని నమ్మెదము.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము : ఐ. సి. యస్. పరీక్ష ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు రిజిస్ట్రారుగారు మాకిటుల వ్రాసిరి.

“ఐ. సి. యస్. పోటీ పరీక్షల సందర్భమున అంగీకరింపబడిన విశ్వవిద్యాలయముల పట్టికలో ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముపేరు లేదని ఉపాధ్యక్షునికి తెలియుటచే, యీ లోపమును వెంటనే సవరింపవలయు నని, వారు మద్రాసుప్రభుత్వమువారికి వ్రాసిరి. దీని ననుసరించి, డిగ్రీయుండుట ముఖ్యార్హతయని నిర్ణయింపబడినపోటీపరీక్షలకు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రులను గూడ బోనీయవలెనని, ఇండియాప్రభుత్వమువారి నడిగినటుల చెలియుచున్నది. ఇండియాప్రభుత్వము వారి జవాబుకై ఎదురు జూడబడుచున్నది.”

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి రిట్టి లోపమును తొలగించెద రని నమ్మెదము. సూతనవిశ్వవిద్యాలయమును నిర్మించి, దానికి న్యూనత ఏర్పరచుట పాడిగాజాలదు. అటుల జరుగుచో ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును విడనాడుటకు విద్యార్థు లకు ప్రోత్సాహము గలుగుట నిశ్చయము.

మీయా సున్నీల కొట్లాట
బొంబాయి, జూలై 28:— ఒక పిచ్చి సున్నీ నిష్ఠు మసీదులోనికి బోగా చోప్రభక్తులు కోవగించి వానిని కట్టి గట్టి వెలుపల పారవైచిరి. ఈవిషయము విని సున్నీలు మీయా మహమ్మదాలపైబడి చావమోసిరి. ఉభయక్షులును గాయపడెను. 7 గురు వైద్యులయమున నున్నారు. పోలీసువారు శాంతివలకొచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

డేకొనినయోడలు
కలకత్తా, జూలై 28:—రెండుయోడలు ఈ నుభ్య డేకొనినసందర్భమున విచారణ జరుగుచున్నది. అందు కుక్కుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

డయర్ నేనాని చనిపోయెను

ఓడవయరుగారి ప్రశంస

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, జూలై 24:—డయర్ నేనాని చనిపోయిన ఘటన సర్వ మైకలు ఓడవయరుగారి రిలీఫు నుడివిరి:—రాజకీయ ములలో తరలగ్గాని బాధానందవా రెవలెన యున్నారన్న చో అట్టివాడు పాపము డయర్ నేనాని అని జెప్పవలెను. అమృతసరము హత్యవిషయమై అదికారులు బంపిన నివేదికము లలో డయరు నేనానికి ప్రతికూలముగ నున్న విషయములనే వ్యక్తీకరించినవి. డయర్ నేనాని చేసినపనిని సవర్ణించువిషయ ములను చులకనగా త్రోసివేసిరి. డయర్ నేనాని తీసికొన్న ఘర్షణ చేతలకొలిది భారతీయులు, బ్రిటిషువారు చనిపోయి యుండెడివారే. ఒకలెరుంగక అపగ్రహుని తోచినగాని పనులు నుపయోగించువాడు కాదు.

ప్రభుత్వ వ్యవసాయ విధానము

రైతులకు సహాయముచేయుట అప్పిచ్చుట మున్నగు విషయములు

బాల్టిస్టుగారి యుచన్యాసము

రుగ్బీ, జూలై 22:—లింకెన్ యా పన్యాసము నంతయు బాల్టిస్టుగారు ప్రభుత్వమువారి వ్యవసాయవిధాన మనుసారించి నింపిరి. ప్రపంచములో వ్యవసాయపరిశ్రమ నిరుత్సాహముగ నున్నది. ఏదేమిట? గూడ వ్యవసాయ పరి శ్రమ తృప్తికరముగ లేదు. యానై టెడ్ ప్లేట్సు కనడా యూ రపు డెన్మార్కులోగూడ వ్యవసాయపరిశ్రమకు కష్టకాలముగ నున్నది. యానై టెడ్ ప్లేట్సులో ప్రభుత్వమువారే చక్క డెట్టుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని ఏదేండ్ల క్రిందటికంటె ఇప్పు డు 3000000 మంది ఆమెరికా పాలములలో తక్కువగా నున్నారు. ఒక్క కన్నడా మాత్రము బాగానేయున్నదని చెప్పవచ్చును. ప్రపంచము అన్ని భాగములనుండి జననాలో ప్రతినెలలు గూడిరి. ఈ విదేశముల తీర్మానములను జూచిని యనుల యభిప్రాయములను పేరు ఖాయపరిచిరి. వ్యవసాయ పదార్థములధరములు సేతసరకుల ధరకును వ్యత్యాసము ఎక్కు వగా నుండుటచేతనే ఈ మండగమము వ్యవసాయపరిశ్రమకు గలుగుటకు కారణమనిరి. రైతులకు ఎన్ని విధములుగనో ప్రభుత్వ మువారు సహాయముచేసిరి. వచ్చే సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి క విభానమును రైతులకు అప్పిచ్చు విషయమును గూర్చి పార్లమెంటుకు సమర్పించెదరు. కాని వివరములేనియో చెప్ప బాలను. అవి రైతులకు నిజముగ సహాయము చేయుచున్నట్లులే యుండును. భయములేకుండ సౌఖ్యమును గలుగజేయును. వ్యవ సాయమును పునరుద్ధరింపజేయు విషయము అధికవిషయము గాని రాజకీయముగాదు. ప్రభుత్వమువారే పూనుకొనుటచే వ్యవసాయపరిశ్రమ యభివృద్ధి యగుటకు వీలులేదు. పరిశీలకు లన్నియు బాగుండుటకు వ్యవసాయముచేతయారగు సరకులు శుభ్రముగా విక్రయముగుటయే మోక్షమార్గము అని బాల్టిస్టు గారినిరి.

డా. రైపుర వ్యాకరణపాఠశాల

నూతన భవనశంకుస్థాపనను థామస్ హార్డిగారు 21 తే దీని చేసిరి. 1899 లో దీనిని హార్డిగారి పూర్వము నెలకొల్పిరి. దీని నిపుడు మాధ్యమికపాఠశాలగ చేసెదరు.

హెడ్లీ నాకవిద అరిష్టుజీవన రషియను కమ్యూనిస్టును వదలివేయ వలెనని చియంగు కేషేనుగారు ధ్వజపుతేసిరి.

యమరాజు బాల్టిస్టుగారు డాన్ నేనాని తెల్లగుగారిని గట్టు 7 ఆలేదని జూచెదరు ఆమెరికాలో.

“రంగీల రసూలు” తీర్పు

లండన్ మహమ్మదీయుల ఆక్షేపణ

లండన్, జూలై 22:—లండను మసీదుగర్ ఇమాము దాద్గారి యాజమాన్యమున రాజపాలు అనునాతని డిక్టోషి యనదు విడిచివెట్టిన రంగీల రసూలు తీర్పును ఖండించుచు లాహోరు తీర్పును క్రీటి కవున్నిలువారు పరిశీలించి చురగా జేయునట్లు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించనలెననియు లేదా తక్షణము ముస్లిం అవుల్లక్ పత్రికా సంపాదకుని విడిచివెట్టు సవరణను గావించవలెననియు ముస్లిం అవుల్లక్ పత్రికా సంపా దకుని ఖనము సన్న్యత్యాగమును కొనియాడుచు సభలో తీ ర్మానించిరి.

డచ్చి పొగయోడ మిక్కార్పు సురక్షితముగ లంగరు వేసెను.

కరాచీదొంగనాణె పుల యభియోగము

లండనులో కొందరిని పట్టుకొనుట

లండన్, జూలై 22:—కరాచీ పోలీసు డిప్యూటీ మాపరింటెండెంటు లండనులో ఎడ్వర్డు క్లాక్సు మెల్లరు, సినిస్టరు ఆఫ్ఫెగారిని దొంగ నాణెములనుచేయు ముద్రలను జేయుచున్నాడని అరెస్టుజేసి ఆఫ్ఫెగారు ఇదివరలో ఒకమారు ఇట్లు చేస్తున్నట్లు స్పాట్లండు యార్డు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుతో ఒప్పుకొన్నట్లు ఆతడు సాక్ష్యమిచ్చెను. ఇతనినిగర్ అచ్చులు ఆగ దొరికినవి. జామీను ఇవ్వలేదు. ఇండియానుండి కాగితము వచ్చువరకు చెఱకాలయం నుంచిరి.

ఇంజనీరింగు పనివాండ్లు ఎక్కువ వేతనములను గూర్చి సల్పుచున్న ఆందోళనము పరిష్కారమైనది.

డ్రూసు విస్తవకారులు

జెరూసలం, జూలై 22:—ప్రెంచివారిచే జనవరిలో ఓడిపోయి తప్పించుకొని పారిపోయిన సుల్తాన్ ఎల్. ఆక్రామ్ అను డ్రూసులు విప్లవ నాయకుడు మెక్కాకు ఇరిక్ సారు ను జూడబోయెనట. హెజాజీలో ఇతడు డ్రూసులను కేరణ ఇచ్చుచున్నాడట.

రైల్వే అధికారులు

జనవారితో సంప్రతించుట

రుగ్బీ, జూలై 22:—ఆదివారమునాడు బర్మింగ్హాంలో రైల్వే అధికారులు పనివాండ్ల ప్రతినిధులను గలిసికొని పనిని సమర్థతతో చేయుమన్న ములను ఆలోచించెదరు. కొద్ది ట్రాన్సు పార్టు లెదుర్కొని పోటికపనిచేయుటకు ఆలోచించుచున్నారు.

కర్నల్ అమెరిగారి డొమినియను సంచారము

లండన్, జూలై 22:—నేడు అమెరిగారు డక్షిణ ఆఫ్రికా సంచారమునకు బయలుదేరెను. అచటనుండి ఆఫ్రి ియా కనడాకేగి డొమినియను పరిశీలకులను స్వయముగ దెలిసి కొనెదరు. ఫిబ్రవరిలో తిరిగి వచ్చెదరు. నేడు వాటర్లు స్టేషను దగ్గర గొప్ప వీడ్కోలు యుత్సవము జరిగెను.

యువరాజు కనడాపయనము

వన సంతర్పణ

రుగ్బీ, జూలై 22:—బకింగ్హాం మండరమున నేడు యువరాజు కనడాకు బోవు సందర్భమున 10000 మంది విందు జేసిరి. ఈజిప్టురాజు సైదీరీయా ప్రెసిడెంటు వచ్చిరి. ప్రము ఖు లెండన్ యతిభులు వచ్చిరి.

దీక్షి కానకసభ్యుడగు బిర్లాగారికి సార్వభౌముడు దర్శ న మిచ్చెను.

నవలారచిత కొడుకు

సొమ్ము హరించెనని శిక్షించుట

లండన్, జూలై 22:—కీ|| శే|| జోసెఫ్ కొనాడు కొమారుడు కొనాడు తనతండ్రివ్రాతప్రతులను కొనుటకు ఇచ్చిన 1000 పాసలను స్వంత యుపయోగమునకు ఖర్చుపెట్టు కొనెనని 12 మాసముల శిక్ష విధించబడెను. ఇతడు తెప్పి నెం టుగ్ నుండెనట. ప్రాంసులో ఇతనికి పెల్లుదెబ్బ తగిలెను. విషవాయువు తగిలెను. అప్పటినుండి చాలవరకు బాధి మారి పోయినదట.

క్రొత్తమోస్తరు వైద్యచికిత్స

ఆఫ్రికీయాలో ఎక్కువతో మారుమూల మారుమన్ను ప్ర సవ సమయమున చికిత్సకే ముటుకును అనగా గర్భవతుల పై గోళపచారము నిమిత్తము కొన్ని గంటలలోనే ఎంతిమారుములో నున్నను విహనములమీద వచ్చి సహాయముచేయుటకు ఏర్పా టులను జేసిరట

శిశుప్రవర్తనములో దివ్యముగ పనిచేసిన బర్మారికి వీ ల్లు లండను జాతీయప్రవర్తనసంఘమువారి రిచ్చిరి.

సిల్వా, కిడిగేలు, థిల్లి ఆరోగ్యసంఘము, సికండాబా దు (డక్కన్) సంఘమువారు జేసినపనిని శ్లాంఘించిరి.

జేవిన్ కప్పులో డెన్మార్కును ప్రాంసు త్రోసి రాజు జేసెను.

గ్రీసుకు ఆమెరికాజేసిన యువకారములకు (గ్రీకులు ఆ మెరికాలో కృతజ్ఞులు జూపుటకు ఏభెప్పులో జూపిటకు దేవళ మును నిర్మించుటకు తీర్మానించెరట.

యధ్యులో మడసిన బ్రిటిషువారి ఆత్మశాంతికి బ్రె సెల్సులో ప్రార్థనలు జరిగెను.

స్వామి చెఱసాల నుండి టెలిఫోను వార్తచే విడు డల జేయబడిన కమ్యూనిస్టు సెనారును మరల అరెస్టు జేసిరి.

ఓడవయరు కాల్యుటచే వార్షిక పొగయోడ కష్టాను చనిపోయెను హంకాంగ్లో.

బెర్లియనులో యుద్ధమున మడసిన బ్రిటిషు సామ్రాజ్య వైవికల స్మారక చిహ్నమును బ్రుసెల్సులో ఒకదానిని ఏర్పరిచిరి.

అమృతమునకు

5 మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనక్రొత్త నూతన సింగిల్ బారల్ చీచ్ లోడింగు 12 బోరులపైడ్ హామర్ తుపాకులు లండనులోనున్న పేని అండు సన్ను వారిచే తయారుచేయబడినది. ధర రు 90 స్పెన్సరు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మద్రాసు. కారుచౌక! అమృతము పనిచేయుచున్నది

క్రానుసైజుమిషను, పెద్దతెలుగు, చిన్న తెలుగు, ఆనందా ఇంగ్లీషుకేసులు, హెడ్డింగు టైపులు కలిపి 3500 రూపాయలు మాత్రము వివరములు యీ క్రిందిచిరునామాకు వ్రాసిన తెలియును.

పోతుకూచి విశ్వనాథశర్

రాజమండ్రి.

నో టీ.ను

జంబులమడుగు తాలూకు పెద్దపసుపులలో వుండే యేమల రోశిరెడ్డి తెలియచేయడం యే ముంట్ల:-నాపెద్దకొమారుడు రంగారెడ్డి దుర్గాధుల సావాసమువల్ల దుక్కినియోగమైన అప్పులు చేయు చున్నాడని మొదలయిన సంగతులతో 8-7-27 పత్రి కలో ప్రచురించయిటిని. ఇప్పుడు సదరు రంగారెడ్డి సరిలయిన మార్గములోను సంసారం సంగ తులు విచారించుకుంటూ చాల బుద్ధిమంతుడుగా వుంటున్నాడు గన్న 8-7-27 తేది పత్రికలోని సంగ తులు రద్దపరిచివున్నానని తెల్పడంలయినది. 22-7-27

యేమల రోశిరెడ్డి

కలరా, వాంతిశులు, అధిర్గ వికరణములు, గ్రహణి మొదలగువాటిని వెంటనేకట్టును. ఫలియింటునుండగినది. మా త్రలు ద్రావకం సెట్టు 1-కరు 0-8-0.6 సెట్టు రు రు 12-0 2. పి. 0-6-0. పి. శి. ఏ. అడుకో, ఆయర్వేదసమాజం-పెరిదేవి-నెల్లూరుజిల్లా

కోయిలకుంట కాల్వలు

ప్రభుత్వ ప్రకటన

కర్నూలు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు రాయబహదూరు యు. రామా రావుగారి 1927 జూలై 13 తేదీ లేఖ.

జూలై 5 న 5 తేదీ ఉదయం కర్నూలు నండి శేను యిచ్చియుండిన తండ్రి వారసుడు, కోయిలకుంటలో జరిగిన గొప్ప అల్లరియను తుపాకులను దెబ్బ పోలీసువారాయల రిని మాన్యుటయను గూర్చి ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుచు ల నాటి రాత్రి శేను యిచ్చియుండిన మరొక తండ్రివారసును సంబంధించిన వివరముల విషయములో మేజిస్ట్రేటు దరియాపు చేయబడినది. ఆ దరియాపు వివరములు యీ క్రింది లేఖలో నివేదించుచున్నాను.

ఈ నెల 8 తేదీన నంద్యాల జాయింటు మేజిస్ట్రేటు గారు దరియాపు పూర్తిచేసి, 9 తేదీన వారు కోయిలకుంట నంద్యాల పోలీసు స్టేషన్లు ఇన్ స్పెక్టర్లను విచారణ చేసిరి. నామగతరాత్రియే వారి నివేదికను పంపిరి. సదరు నివేదికయొక్క నకలును ప్లాను, సదరు విచారణకు సంబంధించిన రికార్డును ఇందుతో పంపుకొన్నాను.

నంద్యాల డిప్యూటీ పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారు కోయిలకుంటనుండి 5 తేదీ ఉదయం నాకుపంపిన తండ్రివార్ల నల్ల శేను ఉదయం 10-30 గం. లు సుమారున యీ అల్లరు లను గూర్చి తెలిసికొంటిని. అప్పుడు బ్రజరీ డిప్యూటీ కలె క్టరుగారు సబుబ్రజరీల తనిఖీ చేయుచున్న సందర్భమున కర్నూలులో మకాముచేసియున్న నంద్యాల జాయింటు మేజి స్ట్రేటుగారికిని జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారికిని నాకు వచ్చిన తండ్రివార్ల యొక్క నకళ్లవారిని అందినవి. కర్నూలు నుండి నే నీక్రింద తండ్రివార్లను పంపియుంటిని.

"కోయిలకుంట నుండి డిన్నాలు గారు తండ్రి నిచ్చి యున్నాడు ఏమనగా విజిన వేము ల మందర ఫర్మలకు జయరాము నురికొందరు తహశీల్దార్ యింటియాదకు దొమ్మిగా వచ్చిరి. పిమ్మట పోలీసు స్టేషన్లోకి వచ్చిరి. భయంకరమైన ఆయుధములతో ఈపని చేయించ యము చేసిరి. అత్యంత భయంకరము పోలీసు స్టేషనువైపును పోలీసు వారు తుపాకులను కాల్చిరి. ఆరుగురుపనిపోయిరి. 18 గురగాయ పడిరి. మేజిస్ట్రేటు పంచాయతీ జేయుచున్నార. యీ ప్రకా రముగా తండ్రివచ్చినది. జాయింటు మేజిస్ట్రేటులోను డిన్నాల్ గారితోను శేను కోయిలకుంటకు పోవుచున్నాను.

శేనును జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారును మోటారుకారుమీద కోయిలకుంటకు వెళ్లితిమి. నంద్యాలనుంచి తిరిగి పిలువబడిన బ్రజరీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారికి చేర్చి నల్లవ హారములను వప్పగించి జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగారుమాదావరు సటి దినము మాన్యుటను వచ్చి కలుసుకొనిరి. మేముబయలుదేర క పూర్వము బస్సులమీద నున్న మోడీ కాన్స్టేబిల్లను ఒక సార్జెంటును రిజిస్ట్రేయిన్ స్పెక్టరుగారి కారముక్రందవచ్చుముప్పది మందికాన్స్టేబిల్లనుగలరిజిస్ట్రేయిన్ స్పెక్టరు ఆయుధములతో సహాపంప బడటమనగా జిల్లా పోలీసుసూపరింటెండెంటుగారుయేర్పాటు చేసిరి. పైసిబ్బందినుత్రమే కాక మోటారుపురం సిడినికాలో చెంబువాండ్ల వోడీలనుపంపించుచు పనిచేయుచున్న రిజిస్ట్రే పోలీసులోనుండి యిరువదిమంది రిజిస్ట్రే కాన్స్టేబిల్లనుయిద్దరు మోడీ కాన్స్టేబిల్లను వెంటయిచ్చి పంపనలసిందిగా తండ్రివార్ల ను గూడా పంపిరి.

మరికొంత పోలీసు సిబ్బందిని సహాయార్థము పంపనలసిందిగా బ ల్లారి, అనంతపురంజిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటుకు గూడా కర్నూలుజిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారు తండ్రివార్ల నిచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. దరిమిలాను సదరు పోలీసు సిబ్బం దిల్ల అనవసరమని తోచుటకల్ల కోయిలకుంటనుండి నంద్యాలకు వెంటనే తండ్రివార్లనుపంపిరి. అందుమీదట సహాయార్థముగా వచ్చిన సదరు పోలీసు సిబ్బందీయి మరుసటి రైలుమీద నంద్యాల లనుండి యథాసాసములకు చేరుకొనిరి. నాంగ్కొత్తమునండి వచ్చిన సిబ్బందిమీదా అనినను దాదాపు 7-8 తేదీని మాత్రమే కోయిలకుంటకు చేరుకొనగలిగెను.

(4) కోయిలకుంటకు రెండువైపులవారములనున్న చికిం వేముల గ్రామములోని యొక భజనమండరములోని ఇద్దరు స భ్యులపై బారీచేయబడిన వారంట్ల ననుసరించి వారిని పోలీసు వారు అరెస్టుచేయుటకల్ల నే ఈదొమ్మి సంభవించినదను సంగతి మాకు త్రోవలో నంద్యాలలో తెలిసినది. అరెస్టుచేయబడిన యిద్దగును, కోయిలకుంటకు తీసికొనిరాబడి కొద్దిగా సూపరికిన వెంటనే మందరముఫర్మ లంబును పెద్దనూపుగా జేరి అపాయ కరమైన ఆయుధముల గిరించి కోయిలకుంటకు వచ్చిరి. విచ్చి

ముగానైనను సరే అరెస్టులోనున్న వారిని విడుదలచేయవలెననే యొద్దశేముతోడనే వారు దొమ్మిగావచ్చిరి. పోలీసువారు అడ్డుము వెలియుండనియెడల అరెస్టులోనున్న ఇద్దరిని విడిపించెడివారే.

(5) సాయంకాలము 5 గంటలు దాటినతోడనే మేము కోయిలకుంటకు చేరితిమి. వెంటనే పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్లితిమి. అచట నొకచిన్నగుంపునూత్రము చూచితిమి. వారేమియు అ ల్లరిచేయుటకనవచ్చినట్లుగా లేదు. చనిపోయినది రిల్ మాడు శేనుల సంచాయతీ అప్పటికే ముగిసినది. మిగిలిన నాలుగు శేనులనుగూర్చిన పంచాయతీ తాలూకా మేజిస్ట్రేటుగారి సముఖమున పోలీసుస్టేషనువద్ద జరుగుచుండెను. కోయిల కుంట సబు అసిస్టెంటు స్వస్థుగారు శేనుపరీక్ష చేసినపిమ్మట నొక శేనును అప్పటికే భూసాక్షితుయ్యెను. మరీ రెండు శేనుల శేను పరీక్ష అప్పుడతడును ఆర్జిగడ్ల సబుఅసిస్టెంటు స్వస్థుగారును చేయుచుండిరి మేము కోయిలకుంటకు బయలుదేరి రాకపూర్వ మే ఆర్జిగడ్ల సబు అసిస్టెంటు స్వస్థుగారి కొక తండ్రివార్ల పంపబడియుండుటచేత వారుకూడ అచటికి వచ్చియుండిరి. అదేప్రకారముగా నంద్యాల అసిస్టెంటు స్వస్థుగారికి తండ్రివార్ల పంపబడి యుండుటచేత మేము వచ్చిచెంటనే నాకుకూడా వచ్చిరి. అప్పటికి 7 శేనుల పరీక్షయుచు పూర్తియైనది. పం చాయతీ విచారణకుకూడా నాటి సాయంత్రము శేనుపరీక్షకు పూర్వమే పూర్తి అయినవి. దొమ్మి అల్లరియంతయు చూచిన పిదప దొమ్మిచేయుటకై వచ్చియుండిన జనలశేతులలోని యీ డలారుకొనిన యీ బెలు, గొడ్డెరు, రాళ్లున్ను, జనులగుంపులో నొకడు పోలీసువారి తుపాకిమీద కత్తితోకొట్టగా తుపాకిమీ దపడి న గాటును, మాకు పోలీసు స్టేషను వద్ద చూపబడెను. జనులు పోలీసు స్టేషను మీదకు విసరిన రాళ్లున్ను పోలీసుస్టేషను గోడలకు తగిలిన దెబ్బల గడ్డలకూడా మాకు చూపబడెను. 19 మంది మొగవాండ్లను, 10 మంది ఆడవాండ్లను పోలీసువారిచే అరెస్టుచేయబడియుండి రి. వారందరును సబుజేయిలకు పోవడిరి. (జాయింటు మేజిస్ట్రేటు గారి నివేదికలో 18 మంది 9 మంది యనిమాత్రమే పేర్కొన బడియుండుటకు కారణ మేమనగా ఒక మొగపిల్లవాడు, ఒక ఆడపిల్ల పిన్నవయసువారగుటచే తెక్కలో చేర్చబడలేదు. వారు నాయుత్తరువు ప్రకారము విడుదల చేయబడిరి. దొమ్మివారు లలో తుపాకిదెబ్బలవల్ల చనిపోయిన యిద్దరియొక్క మరణ వాంగ్మూలములును, దురదృష్టవశమున ఆకస్మిక ముగా తుపాకిగండుతగిలి చనిపోయిన యొక తాలూకా కచ్చేరీ గుమాస్తాయొక్క మరణకాల వాంగ్మూలమును తాలూకా మేజి స్ట్రేటుగారు రాత్రియే తీసికొనిరి. దొమ్మివారుల నాయకులలో నొకడగు చిన్నవయసుదేటియొక్క సోదరుడగు పెద్దవయస్కు లేటి కూడా దొమ్మివారుల దౌర్జన్యపథతిని పూర్తిగాఁగించెను. చి జనవేలు ల గ్రామములలోని పెద్దవయస్కులందరును సమీప గ్రా మములలోని పెద్దవయస్కులందరును యీ అల్లరి మాకయొక్క ప్రవర్తనకల్ల విమర్శియుండిరి. అప్పుడు జరిగినపంచాయతీకి హాజరైన పెద్దవయస్కులలో నెవరును పోలీసువారిసర్వస్వ నిర సింబుచు గాని అల్లరిని అణచి వేయుట కనలం చింపబడిన పద్ధతులను గూర్చి గాని ప్రతిపాదముగా ఒక్క మాటయెన్నను హక్కుయందలేదు.

అరాత్రియే శేను మీద (ప్రభుత్వమువారికి) కోయిలకుం టనుండి బూ దిగువ తండ్రివార్ల నంపితిని.

నిన్నటి తండ్రివార్లను తరువాయి ఏమనగా నిన్న సా యంకాలము రిజిస్ట్రే పోలీసుతో కోయిలకుంటకుచేరితిని. ఇంత వరకు దెబ్బలు తగిలినవారిలో నొకడు మరణించెను. మొత్తము దొమ్మివారులలో 7 గురు మరణించిరి. అల్లరికి కారణము క్లుప్త ముగా ఒక మతసంబంధమైన మఠములోని ఇద్దరు వారంట్లమీద పోలీసుచే అరెస్టుచేయబడిరి. మిగిలినవారందరు తమ గూ వే కా గ్ర హు డె న. గురువు నాయకత్వమున యీబెలు, గొడ్డెరు, రాళ్లుతీసికొని పోలీసుస్టేషను వెబడిరి. సబు ఇన్ స్పెక్టరు, ఇద్దరు మోడీ కాన్స్టేబిల్లు, నలుగురు కాని స్టేబిల్లుకు స్వల్పముగా దెబ్బలుతగిలినవి. అంత నూరుటకు వచ్చిన గుంపులో 8 మంది క్రేతుకులకూడా దెబ్బలుతగిలెను. ఆయుధములతో సహాయము 19 మంది పురుషులును, 10 మం ది స్త్రీలును దొమ్మివారులలో అరెస్టుచేయబడిరి. మిగిలిన గు మారు 15 మంది దొమ్మిగాండ్లను అరెస్టుచేయుటకై ప్రయత్న ముచేయుచున్నాం. పోలీసులు సిబ్బందిలములలోనే గాననవి. ఎంతకుమించి వేరేమియు అల్లరి జరుగనని యీహంపబడుట లేదు.

(7) 6 తేదీ ని మేము విజిన వేముల గ్రామము నకు వెళ్లి నుండిరమును దాని యట్లు ప్రక్కలను పరీక్షించితిమి. 5 తేదీని దొమ్మిగావచ్చిన జ నముగుంపు బయలుదేరిన గదినికూడా చూచితిమి. కాని అగది లో నేరాస్పామైన ఆయుధపరికరము లేవియును కన్పించలే దు. ఒక రాళ్లవాసుకప్ప వేరేమియులేవు. అ మందరము కాపు రిములున్న యిరయిండ్ల నుగ్గునుండెను నందరసామాజికులు సభ చేసి సేదవిధానకుపోయిడి నెట్లవరకు చాలా ఏలువారుగాను

ఇరుగుగానుఉన్నది. ఆ మేదమీదనున్న జనులను పట్టుకొనుట కు ప్రయత్నించెయెడల చాలా ప్రాణనష్టము కలగగలదు. 6 తేదీని మరికొందరు దొమ్మివారులు ఆ గ్రామములో అరెస్టుచేయ బడిరి. ఎక్కడనో దాసుకొనియుండిన యొకనిని అతనితండ్రి పట్టియిచ్చెదనని వాదనముచేసెను. ఆప్రకారమే అతడు 7 తేదీని పట్టి యిచ్చెను. మేము 8 తేదీని తిరిగి కర్నూలుకు చేరితిమి.

(8) గతమాసములోని మాదవవారము చివరలో బెల్లో శేను నంద్యాలలో నుకాముచేసియున్నప్పుడు మందరములోని సామాజికులయొక్క తిరస్కారముచేరిగినిగూర్చి జాయింటు మేజి స్ట్రేటు, డిప్యూటీ పోలీసు సూపరింటెండెంటునాతో చెప్పి యుండిరి. వారంట్లను అ గుం పరచుటకు ప్రయత్నించగా పద గు ప్రయత్నములు 11, 12 తేదీయందు ఏవిధముగావిఫలమైన దన్ని తెలియజేయుచు జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారును డిప్యూటీ పో లీ సు సూ ప రి ం డె ంటు గా రు ను పంపిన రిపోర్టుల నకట్లకూడ నాకప్పుడే అందినవి. ఈరిపోర్టులసంగతి యే జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారి నివేదిక లో ని రి వ పే రా లో నంద్యాలశేనుగా పేర్కొనబడినవి. వ్యవహారములో రిజి కనిపెట్టి చూచుచుండలసినదనియు, జాగ్రత్తగా వ్యవహరింప వలసియుండుదనియు జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారితో శేను చెప్పితిని. శేను మోడీ కాన్స్ట్రలకు లంబించినపిదప జిల్లాపో లీసు సూపరింటెండెంటుగారితో యీ ముషుమై శేను ముచ్చ టించితిని. పలుకుబడిగల పెద్దవయస్కులవ్వారా మందరసామా జికులకు నచ్చజెప్పించి వారంట్లకు అనుబంధప నియంతులసినది గా బోధచేయవచ్చుననియు, దౌర్జన్యము అయుధప్రయోగము లు అనవసరములేకుండా వ్యవహరింపబడుట చాలా అవకాశముకల దని తా నూహించుచున్నా ననియు, ఇట్టి ప్రయత్నములు విఫలమైయెడల ఆయుధప్రాణులైన రిజిస్ట్రే పో లీ సు సిబ్బందితో జల్లి వారిని లోబరచుకొనవలసి వచ్చును గనుక అం దుకొరకై కాపలసియున్న రిజిస్ట్రే పోలీసు సిబ్బంది మొవారం పండుగల సందర్భములలో పనిచేయుచున్నగున మొవారంపం డుగ వెళ్లేవరకు యీ విషయమై గట్టిప్రయత్న మేదియును చేయక ఆపవలసియున్నదనియు జిల్లా పోలీసు సూపరింటెం డెంటుగారు నాతోచెప్పిరి. అనవసరమైన రక్తపాతము లేకుండా అనవసరమైన ప్రాణనష్టము స్త్రీశిశుజనప్రాణనష్టము కూడా లేకుండా వారంట్లను ఇప్పట్లో అమలుజరుపుటకు తగినంత పోలీసు సిబ్బంది లేకున్న యీ తరుణములో ముఖ్యముగా వ్యవహారములు తొందరపడి తీరవరచుట ప్రస్తుతపరిస్థితు లలో చాలా అన్యైతము విషయములో జిల్లా పోలీసు సూప రింటెండెంటుగారితో శేనుకూడా ఏకీభవించితిని. ఆ సందర్భ ములోనే ఇంకొక విషయముకూడా వారికి శేను తెలియజెప్పి తిని. వారంట్లను అమలు జరుపుటకై అదివరలో చేయబడియుం డిన ప్రయత్నములు ఎట్లు ఆనలోచితముగాను, ఉపాయరహి తముగాను ఉన్నట్లు కల్పించుచున్నవనియు అందుకల్ల పోలీసు వారి ప్రయత్నవిఫలత్వమువల్ల మందరసామాజికులు మరింతదౌ ర్భమును తెంపును విహించివారనియు అందుకల్ల పోలీసువారి క్షమి వరింత కష్టసాగ్యమగుచున్నదనియు శేను చెప్పితిని. కాని ఆకారణమువల్ల పరిస్థితులు దుష్కరము కాబాలవనియు మొవారంపండుగ అడ్డుము వచ్చిండువల్ల కలిగిన కాలహరణము అనివాచ్ఛమనియు, యీ లోపగా తేము స్వయముగా కోయి లకుంటకు వెళ్లి సరిశేతులను కదిలించెదమనియు జిల్లా పోలీ సు సూపరింటెండెంటుగారు నాకు సమ్యక్ముగా జెప్పిరి. కాని వారాపనిచేయటకు పూర్వమే మందరసామాజికులు తీవ్రపద్ధతుల ననలంబించి వ్యవహరించి పోలీసు స్టేషనుపై దొమ్మిగా వచ్చిరి. (నశేషము)

బిల్లాగారు సార్వభౌముని సందర్శించుట లండను, జూలై 22:—అంతర్జాతీయ కార్మిక వహా సభకు భారతదేశపు ప్రతినిధిగ వెళ్లిన జి. డి. బిల్లాగారు నేటి దినము సార్వభౌమ దంపతులను సందర్శించి వారితో నుండి ఒకసంగహం పాలననందు అల్పావధిపు విధనమందు పాలు నై కొనిరియు వా క్తువచ్చినది. జూలై 29 వ తేదీని పీరు ఇం గ్లండునుండి బయలుదేరి భారత కానసభ సమావేశము ప్రా రంభమునూపుగ భారతదేశము చేరుచురు. (శ్రీ (వెను)

రైల్వేలకొరకు 50 లక్షలపానులు ఋణమును బాంబాయి జూలై 23:—రైల్వేల మూలవ్యయమును 50 లక్షలపానులు లండనులో ఋణముచేయ ఇండియా కార్పొ రేషన్మువారు తీర్మానించుకొనిరి. ఇటీవల ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిన నూటికినాలుగు నడ్డి ఋణావశ్రయముల నివ్వరు ఆ ధిక ము గ కొన నం దు స అందుకల్ల ఏర్పడిన లో యను భక్తి చేసికొనుటకై ప్రభుత్వమువారు ఈ యెత్తు పన్ను మన్నానిని కొందరు అభిప్రాయపడుచున్నాడు. (శ్రీ (వెను).)

రిజర్వ్ బ్యాంకు బిల్లుపై చర్చ

ప్రజాపక్ష సూచనలకు ప్రభుత్వసభ్యుని ప్రాతికూల్యము

భారత కార్యదర్శి పంపిన యుత్తరువులే కారణము కలకత్తా, జూలై 24—రిజర్వ్ బ్యాంకు బిల్లు సెలక్షన్ కమిటీయందలి ప్రజాపక్ష సభ్యులు నిన్న సమావేశమై ఏయే విషయములపై నివేదికలో భిన్నాభిప్రాయములను వ్రాయవలెను? భారత కాసనసభలో ఏయేవిషయములందు తిరిగి సమరణము దీసుకొనిరావలెను అను విషయముల చర్చించుకొనరి. సర్ జేసీలు బ్లాక్స్టుగా రవలంబించు వైఖరినిగూర్చి స్పష్టముగ తెలియకపోవుచుచే ప్రజాపక్షమువారు తమ సమావేశముం దింకను ఎట్టి నిశ్చయములను గావించుకొనలేదు. సాధ్యమైనంత తక్కువవిషయములపై భేదాభిప్రాయములను దెలుపవలెననియు తమ ప్రధానసిద్ధాంతమును భంగము గలుగునంతవరకు సెలక్షన్ కమిటీ నిర్ణయముల నంగీకరింపవలెననియు ప్రజాపక్షమునందు చాల మంది సభ్యులనుకొనుచున్నారు. ఇట్లు లొంగిపోయెదల రిజర్వ్ బ్యాంకు నివర్తనలెనని సర్ జేసీలు బ్లాక్స్టుగాను ప్రతిపాదనను చెప్పుటకు తగినంత యవకాశము నొసగకుండ జేసినవార ముందు మరీ వారెందుచున్నారు.

ఆంగ్ల మంత్రివర్గమువారి ప్రాతికూల్యము

ప్రతికూలపక్షమువారు తా నుంగీకరింపని ప్రతివిషయమును భారత కాసనసభలో తిరిగి చర్చకు తెచ్చినయెడల, సర్ జేసీలు బ్లాక్స్టుగాను తమ వాటాదారుల బ్యాంకు ప్రతిపాదనను తిరిగి చెప్పుటకు తగినంత కారణమును గల్పించినవారగుదు రని వైట్టునునుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. మరకపులే సమావేశమగు నాకేముల చలామణి విషయమును తిరిగి చర్చకుచెప్పుటకు ప్రతికూలపక్ష సభ్యులు నిశ్చయించుకొనియున్నారు. కాసనసభలకు ప్రాతినిధ్యమొనగుటకు మాత్రము బ్లాక్స్టుగా రంగీకరించుటలేదు. కాసనసభలకు ప్రాతినిధ్యము లేకుండ ఎట్టి పరిపాలకవర్గమును గోరినను అంగీకరించుటకు బ్లాక్స్టుగాను కీర్తముగచేయుదురు. కాసనసభలకు పరిపాలకవర్గమును ప్రాతినిధ్యమొనగుట కైత్రము తమను అంగీకరింపవలసిన, చిట్టిమనుంత్రివర్గమునుండికే త్రువులవచ్చెనట. అందుచే బ్లాక్స్టుగా రియొక్క విషయమునను ఇంత పట్టువలతోనున్నారు. బంగారు నాణెము

లను చలామణిలో పెట్టవలెనను విషయమున గూడ అంగీకరింపవలసినది యెట్లును ఆంగ్ల మంత్రివర్గమువారినుండియు త్రువులువచ్చెనట. అందునను, ఈ విషయమున బిల్లునందేర్పరచిన క్లాజ్ అంత ఉపయోగపడవలసిగాదని బ్లాక్స్టుగా రెంచుచున్నారు. బ్లాక్స్టుగా ర్లకు ప్రభుభారత కార్యదర్శి, ఆంగ్లవర్గములతోడను సురక్షములే పున, ప్రజాప్రతినిధులతోడను పోరాడవలసియున్నదన్నాము. బ్లాక్స్టుగా రు, భారతకాసనసభ సమావేశమునకు భారత కార్యదర్శితోడను, భారత ప్రభుత్వసభ్యులతోడను, సన్నిహితులు, తానవలంబించవలసిన పద్ధతినీ నిశ్చయించుకొనును. భారత కాసనసభలో విశేషసంఖ్యాకులకు అంగీకారమొగ్గుచుగూని, సెక్షనులను బిల్లులో ప్రవేశపెట్టి నెగించుటలను, విస్తాయింపును ప్రయోజనముండని బ్లాక్స్టుగా రు తలంచుచున్నారు. అందుచే రిజర్వ్ బ్యాంకు ప్రయత్నము లూర్తిగా నడువకనుటకుంజే ప్రతికూలపక్షముతో జేదోవిధముగ సమాధానము చేర్చుదుకొనుట మేలని బ్లాక్స్టుగా రు భారతకార్యదర్శితోడనుపడుచున్నాను. (ఆ. (కె.))

నివేదికను తయారుచేయుచుండుట

కలకత్తా జూలై 24—రిజర్వ్ బ్యాంకు బిల్లుపై ఉపసభ్యునివేదికమును తయారుచేయుటయందు నిమగ్నులై యున్నారు. ఈ పని సామాన్యకార్యకర్తలచేయించియు అంతిముఖ్యమైనవనియు యెంచి అధికారేతరసభ్యులు చాలమంది తమతమ నివాసములకు ప్రయాణమై వెళ్ళిపోయిరి. ఆర్. కె. వణ్సుగం చెట్టి ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగార్లు ప్రజాపక్షమువారి తరపున నివేదిక చర్చకు వచ్చినపుడు సరిజాదుటకు నిలచియుండిరి. (శ్రీ (కెన్))

"బిరుదములు వద్దు"

బొంబాయి కాసనసభ్యుని తీర్మానము

బొంబాయి, జూలై 24:—సార్వభౌమని జన్మనోత్సవ సంవత్సరమునను నూతనపంచవత్సరముగానును పుట్టినవలెను ఇచ్చు సాంప్రదాయము అంతటి ముఖ్యమైనదిగాను నన్ని గవర్నరుగారికి నూదించుచు ఒకతీర్మానమును బొంబాయి కాసనసభలో ఉపపాదింప బీదరుగారు నొవేసు పంపించుచున్నాను. (శ్రీ (కెన్))

రాజప్రతినిధి పరస్కటనము

బెంగళూరులో ఆహ్వానము

బెంగళూరు, జూలై 23:—రాజప్రతినిధి దండవతులీ యువయమున బెంగళూరునందు దిగినపుడు, వేలకొలది ప్రజలు తైలేన్ద్రేషను సమీపమున బాగులగట్టి నిలువబడి అపరిమితోత్సాహంతో వీరు స్వాగత మొసగిరి. మైసూరునందలి చిట్టిపు రెసిడెంటు వియర్నుగారు, వియర్నువతి మదరాసు సెన్సాధిపతి, సైన్యారు జివాన్ ప్రధానస్థాయమూర్తి, మైసూరు మహారాజుగారి కార్యదర్శిరాజక సభ్యులు మొదలగు ప్రముఖులందరును రాజప్రతినిధి దండవతులై లు దిగగనే ఎదురేసి స్వాగత మొసగిరి. మెట్రగుకొరలో కూర్చొనజేసి పురవిధులం దూరేంచుచు తోడ్కొని వెళ్ళిరి. ఉరేగింపు రాణిగారి శిలావిగ్రహము దగ్గరకు వచ్చినపుడు పురపాలక సంఘము వారు రజితేజేటికయించుచి స్వాగతపత్రము నర్పించి సన్మానించిరి. (ఆ. (కె.))

ఆంధ్ర విద్యామహాసభ

కాకినాడ, జూలై 23:—ఆంధ్రవిద్యా మహాసభ నేటి దినము ఉపమును 9 గంటలకు స్వార్థప్రాణిలో సమావేశమయ్యెను. 400 మంది ఉపాధ్యాయులు మహాసభకు వచ్చియుండిరి. జిల్లాయందలి ప్రముఖులు మాడ సభకు వచ్చియుండిరి.

ద్వార్థప్రాణిలో స్వస్థులగు సన్మానసంఘాధ్యక్షులును ఆరు నన్న రాజుగారు ప్రతినిధులగు స్వార్థి మొదలగు ఉపాధ్యాయస్థులయొక్క ఉత్సాహమును గురించి మాట్లాడిరి.

కాసనసభ్యులగు పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు మహాసభకు అధ్యక్షతవహించి 170 సంవత్సరమునుండి చిట్టిపువారు దేశమును పరిపాలించుచున్న నూటిలో 8 మందిమాడ విద్యావంతులు గాజగినియు నిర్బంధవిద్యావిధానముపట్ల ప్రభుత్వము వారు విరుద్ధమై యుత్సాహియు చెప్పిరి. పాశ్చాత్యపద్ధతులను దేశమున స్వీకరింపవలయునని ప్రభుత్వమువారు తృప్తిజెందుచున్నారని గానీ జాతీయభావమును వికసింపజేయు పూనుకొనుట లేదని అన్వయము చెప్పిరి.

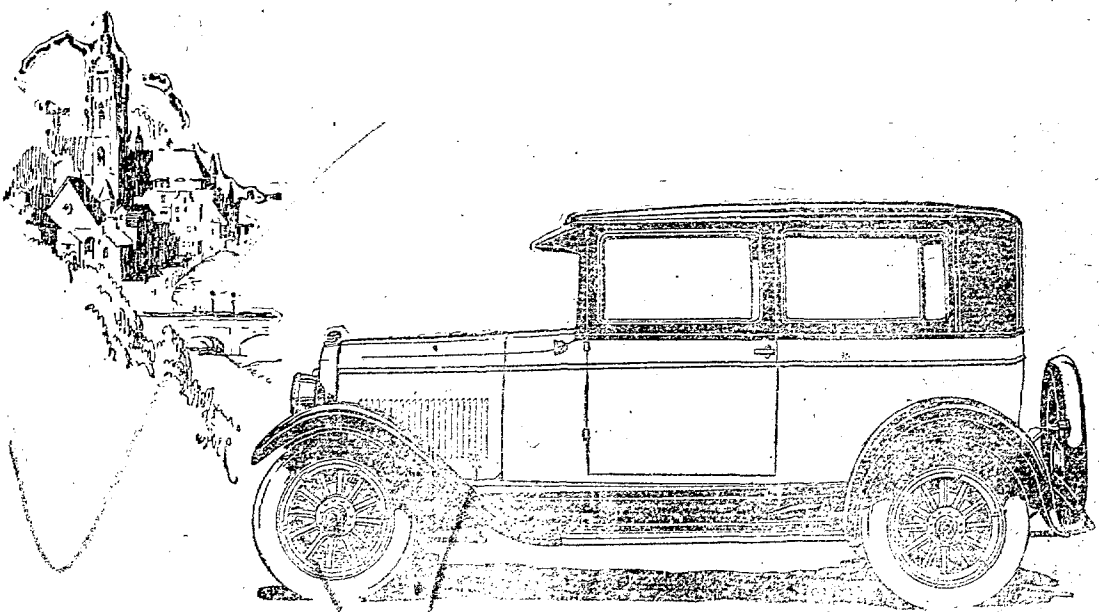
ఉపాధ్యాయులకు ఉపాధులను విద్యార్థులను గురించి కొన్ని తీర్మానములు దానింపబడినవి. ఉపాధ్యాయుల లండను యిద్దగు ధరింపవలయుననియు నూతనవిద్య సర్దుకొనవలెననియు తీర్మానములు గావించబడినవి. (శ్రీ (కెన్))

క్రొత్త

ఓ క్లండు

టూరింగు కారు రు. 4300

సీడాను కారు రు. 5000

ఈ క్రొత్త రకము ఓక్లండు మాదిరి మోటారు కారులు నిర్మాణసాధ్యమైనవలయు క్రొత్తసాధ్య. ఇది చాల అందమైనది. బాగుగా డెవలపు చేయబడిన ఆరు సిలండరుల యంత్రసామగ్రి ఎటుల కావలసిన నటుల నమకనదిగానున్నది. చాసీసు-బాడి నిర్మాణము చాల శ్రేష్టమైన రకముగా నున్నది. ఈ కారులు రాళ్లవలె గట్టిగా నున్ను, చాల కాలము మోసములేకుండా పనిచేయును. కావున మంచి చెడ్డలను విచారించి కొనువారు యివి మిక్కిలి విలువగలవని గ్రహింపగలుగుదురు. మీరు దయతో మా షో రూముకు వచ్చి యీక్రొత్త రకము కారును చూడగోరెదము.

సింపున్ కంపెనీ, లిమిటెడ్

మదరాసు, ఉదకమండలము.

రాజప్రతినిధి పర్యటనము

బొంబాయిలో వైర్ లెస్ టెలిగ్రాఫు కార్యాలయము సేర్వీసుచుట

సార్వభౌముని సందేశము

బొంబాయి, జూలై 28:—బొంబాయియందు “తీగతేని యెక్కువ వార్తలు.” ప్రారంభోత్సవమును జరుపుటగానూ, ఇర్విను ప్రభువుగారు సత్తీసమేతుడై ఈ సాయంత్రము 5 గంటలకు రైలుదిగి వెంటనే సపరివారముగ వెంట్రుటై టెలిగ్రాఫు కార్యాలయమునకు జరిరి. ఈ యుత్సవము కొర కవట ప్రత్యేకముగ నిర్వహించిన సభావేదికయందు సమావేశమయి న్న గవర్నరు ప్రభువు, సర్ బి. ఎన్. మిత్రగారు రాజప్రతినిధికి స్వాగతముపలికి ఇండియన్ రేడియో టెలిగ్రాఫు కంపెనీ పరిపాలక కర్మ సభ్యులను వేర్వేరు వరుసగా సరియైన మొనర్చిరి. పరిపాలక కర్మాధ్యక్షుడగు సర్ బ్రహ్మం రహీముల్లాగారు క్లుప్తముగా సభ్యులను, ప్రారంభోత్సవమును జరుపవలసినదని రాజప్రతినిధిగారిని గౌరవము తమ కంపెనీవారసలంబించిన “నీమ” యంత్రములు నిమగ్నమునకు 200 మాటలను పంపగలవని నుడిచిరి. దూరదేశములకు వార్తలను ప్రసారముగాని శబ్ద అగ్రాముగాని ఇదివరకెన్నడు నింత వేగముగ వార్తలను పంపగలిగియుండలేదు. అచిరకాలములోనే టెలి ఫోను పద్ధతిని గూడ నేర్పాటు చేయగలుగుదు మని నమ్ముచున్నాము. అని రహీముల్లాగారు రనిరి.

మొట్టమొదటి సందేశము నంపు గౌరవమును తన కొనగి నందులకు రాజప్రతినిధిగారు, వెంటనే పరిపాలక సంఘమువారికి కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. ఏలవీ వర్తమలకు ప్రార్థన మొట్టమొదట ఇంగ్లండునకును భారతదేశమునకును, తంజివార్తలకు కేంద్రరేఖపడెను. అంతవరకును ఇంగ్లండునకును భారతదేశము నందున్నవారికిని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుకొనుటకు ఆరువారములు పట్టెడిది. తంజివార్తలముల కేంద్రరేఖవలెను రెండుమాడుకోణములలో నుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుకొనుటకు పట్టెడిది. ఇప్పుడే రేడియో టెలిగ్రాము ద్వారా, ఇంగ్లండునకును భారతదేశమునకును కొన్ని నిమగ్నములలో నుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుకొనవచ్చును. భారత అంగ్లదేశముల నేకముగ గట్టియు న్నేహపాశముల నిడి మరింత దృఢతర మొనర్చునని నమ్ముచున్నాను.” అని రాజప్రతినిధిగారు, తాను మొట్టమొదట లండను నగరమునందలి సార్వభౌమునికి రేడియో ద్వారా కొక సందేశమునంపెను. రాజప్రతినిధిగారు ముందాసందేశమున ప్రేక్షకులకు చదివి వినిపించిరి. పిమ్మట రాజప్రతినిధిగారు రాసందేశమునుగొని లోనికి జని సందేశములనంపు యంత్రముపై నుంచిరి. రాజప్రతినిధిగారు తమ సందేశమునందలి చివరమున పంపిన అనంతరము రెండు సెకనులలో, సార్వభౌముని ప్రత్యుత్తరమునందలి మొదటిమాట వచ్చెను. రాజప్రతినిధిగారు క్రింది సందేశము నందిరి. క్రొత్తగా నీవార్తాసంఘ ప్రారంభోత్సవమును జరుపుటకు పూర్వము భారతదేశము తరపున, సవివరముగ కుశలప్రశ్న మొనర్చుచున్నాను. ఈవార్తా సౌకర్యములవలన ఆంగ్ల భారత ప్రజల యంద న్యో న్య భావ మధిక మగుటయేగాక, తమయెడల రాజభక్తి గౌరవ పాశములుగూడ దృఢతరమగును.”

సార్వభౌము డి క్రిందివిధముగ ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. “య్యుద్ధాల్లయల సంఘ ప్రారంభోత్సవ సమయమున భారత ప్రజలతరపున మీరు మమ్ములగుంచి గావించిన కుశలప్రశ్నల కెంతయుకృతజ్ఞుడను. నా భారతీయులను ఆంగ్లేయులను అన్యోన్యముగా గౌరవించుట గావించుచున్న రాజభక్తి గౌరవము ను నేను బాగుగ నెరుగుదును. ఈనూతన వార్తాసంఘములను నీరెండుదేశములను ఉత్తరప్రత్యుత్తర సౌకర్యములు చాల అభివృద్ధిగాంచును. అందువలన నీరెండుదేశములకును అన్యోన్య భావ మధికమై యుదేశములను ప్రయోజనముల పండుగాకయుని ఆశించుచున్నాను.”

రాజప్రతినిధిగారు సార్వభౌముని సందేశమునుపదవినపు డు ప్రేక్షకులందరు లేచిరి. సగౌరవముగ నాలకించిరి. బొంబాయి కవర్నరుగ సర్ లెస్లీ విల్సనుగారు, రాజప్రతినిధికి కృతజ్ఞతాపదనముల నర్పించుచు, నూతన రేడియో వార్తాసంఘము జయప్రదముగ వర్ణిల్లి ఇంకను దేశమునందంతటను ఇట్టి వార్తాలయములన్నింటిని ప్రారంభముగా గాకయుని ఆశిర్వాదించిరి.

(ప్రత్యుత్తరము)

బొంబాయిలో దూర శ్రవణ యంత్రాలయము

రాజప్రతినిధి ప్రసంగము

బొంబాయి, జూలై 28:—రాజప్రతినిధిగారు రేడియోను బొంబాయిలో “ఇండియన్ బ్రాడ్ కాస్టింగ్ కంపెనీవారి దూర శ్రవణ యంత్రాలయ ప్రారంభోత్సవమును జరిపినపుడు సగర మందంతటను అపరిమితోత్సాహము వ్యాపించెను. ఉపన్యాసములు ముగించినపిమ్మట, కార్యక్రమపట్టిక యందలి విషయము లన్నియు ముగిసినపిమ్మట, ఇం. బ్రాడ్ కాస్టింగ్ కంపెనీ కేసరలు మానేజరు ఎ.కీ. డబ్ల్యు. కె. గారు బర్మిస్టర్ హేనుగారి గ్రామ ఫోను ఉపన్యాసమును దూర శ్రవణ యంత్రముపై కేక్రించిరి. సగరమునందు వేర్వేరు ప్రదేశములందు “రాడ్ స్పీకరు” యంత్రముల సేర్వీసుచిరి. ప్రజలు గుంపులుగుంపులుగా నా యంత్రముల వద్దకేరి వానిని విని ఆనందించిరి. రాత్రి 9 గ 15 ని లకు మంగళ వాదకములతో నీయుత్సవము ముగింపబడెను.

దూర శ్రవణ యంత్రాలయ సంఘాధ్యక్షులగు సర్ ఇ. బ్రహ్మం రహీము తుల్లాగారు, ప్రారంభోత్సవమును జరుపవలసినదని రాజప్రతినిధిగారిని గౌరవము, ప్రపంచమునందు నాగరిక దేశములందంతటను, కాస్త్రుతేత్రలు క్రొత్త క్రొత్త విషయముల కనిపెట్టుచు, ఆయాదేశముల నంతట శక్తి సంపన్నములుగ నొనర్చుచుండెడియును నుడిచిరి అట్టి దేశము లన్నిటియందును దూర శ్రవణము యంత్రనిర్మాణముల విరివిగ పొగించుచున్నాడు. భారతదేశమున దిట్టి యంత్రాలయ సౌకర్యముల వ్యాపింపజేయుట కనుపమనమున నవకాశములు గలవు. అట్టి అవకాశములు గాంచి ఉత్సాహపూరితులమై ఈ సంఘమును స్థాపించితిమి. మా ప్రయత్నములు సఫలమైనయెడల ఉత్తర కాశ్మీరవాసులు దక్షిణమున తిరువాన్కూరు వాసులును గూడ ఒకే సమయమున వార్తలను వినుచుండగలరు. నైసర్గిక దూరభేదములు వారి నడ్డుపెట్టజాలవు.

ఈ దేశమున, అనేక ప్రాంతములందనే భాషలుగలవు. అది మా యుద్ధమనస్థిరవ్యాప్తికి కొంత అటంకముగ నుండును. అయినను, ఆయా ప్రాంతములవారి కనువగు యంత్రసౌకర్యముల గావించుటకు మేము ప్రయత్నించెదము. ఈ యుద్ధమము విజయమందువరకు మేము, విరుగు విరామములేకుండ కృషి సత్పదము. మా ప్రయత్నములకు భారతప్రభుత్వమువారును, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములును ప్రజలును చేయూతనొసగి ప్రోత్సహించెదరని నమ్ముచున్నాను.

భారత కార్యదర్శి యుపన్యాసము

ప్రారంభోత్సవసమయమున ప్రదర్శించుటకుగాను, భారత కార్యదర్శియగు బర్మిస్టర్ హేన్సు ప్రభువుగారు కొక యుపన్యాసమునొసగిరి. ఇందుకొరకుగా నాయుపన్యాసమును ప్రత్యేకముగ గ్రామఫోన్ ప్లేటును తయారుచేయించి తెచ్చిరి. ఆయుపన్యాస మిడినమున దూర శ్రవణయంత్రముద్వారా, భారతదేశ మందన్ని ప్రాంతములను వినిపించునట్లు వ్యాపింపజేయబడెను. బర్మిస్టర్ హేన్సు ప్రభువు రాయుపన్యాసమునందు ప్రథమమున దూర శ్రవణ యంత్రనిర్మాణసంఘమువారి ప్రయత్నముల నభినందించిరి. ఈయుద్ధమము, పాశ్చాత్యదేశములందు ప్రజాసామాన్యమునందు వ్యాపించినంత త్వరగా భారతదేశప్రజాసామాన్యము నందు వ్యాపించునని తలచుటకు నే నెంతవేరివాడను గాను. అందుకు భాషాభేదములు దేశభేదములు మొదలగు అటంకముల నేకములు గలవు. భారతదేశమునకు ప్రస్తుతము అభివృద్ధిసరముగ గావలసినది విద్య. ఒక్కబాలురును బాలికలను మాత్రమే గాదు. పెద్దలకు గావలెను. భారతదేశమున పల్లెటూళ్లయందును పట్టణములందును విద్యాప్రచారమున కీయుద్ధమము విశేషముగ దోడ్పడునని నమ్ముచున్నాను. (అ. ప్రె.)

ప్రకటన

“అజ్ఞానతిమిర భాస్కరదుర్గయ నిర్మూలనము” అను అపూర్వ గ్రంథము అచ్చంబడి వెలుగు పొందినది. ఇందు మతత్రయ పితామహులైన బౌద్ధ, జైన, విజయనగర పితామహులైన సన్యాసనీతపండిత వర్ణనలతోను, ఆంగ్లేయ సంస్కృత భాషాభివృద్ధి, తదితర బహువిధ్య దృష్టాంతములతోను సమైక్యముగా వివరింపబడియున్నది. వర్తమానసమయము తెలిసికొనుటకు ముఖ్యమైన విషయము లందుగలవు. ఇది కృష్ణాజిల్లా జి. యస్. డి. సరస్వతి స్వామిలవారు వ్రాసిన “అజ్ఞాన తిమిర భాస్కర” మను గ్రంథమువలన వ్రాసుబడిన ఖండగ్రంథమై శ్రీమన్మాదభూషి వాది మల్లేశ్వర కవీంద్రుల సింహాద్వైతాచార్యులవారిచే రచింపబడియున్నది. వలయువాడు ఈ క్రింది చిరువామాకు వ్రాసి తెప్పించుకొగలరు. దీనివల పోషకగాక రూ. 3-0-0. శ్రీమన్మాదభూషి వాది మల్లేశ్వర కవీంద్రుల సింహాద్వైతాచార్యులు, కృష్ణాజిల్లా, గుడివాడతాలూకా, లింగాలపాడు, కామగొట్ల.

రంగీల రసూలు కేసు తీర్పు

అన్ని రాష్ట్రములందు ఆక్షేపణసభలు జరుగుట లాహోరునభలో ముప్రలాన మహమ్మదాలిగారు ఉపన్యసింతుట

లాహోరు, జూలై 28:—నిన్నటిదినమురాత్రి ముప్రలాన మహమ్మదాలిగారి ఆధ్వర్యమున గొప్పమహమ్మదీయ పౌరసభ జరిగెను. దాదాపు 15 వేలమంది మహమ్మదీయులు సభకు వచ్చియుండిరి. సభ ప్రారంభించుచు మహమ్మదాలిగారిల్లు చెప్పిరి:—ఈవిషయమున మహమ్మదీయులు ఐకమత్యము చూపకుండుట విచారకరము విషయము. కొంతమంది మహమ్మదీయులు భిలాపతుసంఘమును తిరస్కరించుచున్నారు. (మీరే ఈ విభేదములకు ముఖ్యకారకులు లని సభలో కేకలు) మహమ్మదీయులందరు భగవంతునిపై భారముచెవి మతగౌరవము కాపాడ సంసిద్ధులు కావలెను.

స్వరాజ్యముపొందిన హిందువులు మహమ్మదీయులను అణచివే చెదరు. హిందువుల సంఖ్యనుజూచి మహమ్మదీయులు చెరవకూడదు. భగవంతునినమ్ని మహమ్మదీయులు తమధర్మములను నెరవేర్చవలెను అల్లా మానవులనుండలి మతభేదములను పాటించదు. కపిరులు దేశమున లేకుండచేయుట ఇస్లాం ధర్మము. అల్లా ఎల్లప్పుడును మహమ్మదీయులపక్షమున నుండును. కావున మహమ్మదీయులు భయపడనక్కర లేదు. మహమ్మదీయతరులు కొంతకొరవవారిని వదలిపెట్టుట మహమ్మదీయుల ధర్మము.

పిమ్మట మహమ్మదాలిగారు రంగీలరసూలుకేసు తీర్పు నుగురించియు మతప్రవక్తలయమాషించుచు నిషేధించి కాసనపు ఆవశ్యకతను గురించియు ముచ్చటించిరి.

తీర్మానములు

మతప్రవక్తల దూషణను నిషేధించుకాసనము త్వరలో కావలయుననియు మసీదులులొక్కొక్కటి పత్రికాధిపతిని విడుదల చేయవలయుననియు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు రెండుతీర్మానములు గావించబడెను. ప్రభుత్వోద్యోగములలో డిల్లీలో నూటికి 80 వంతుననున్న పంజాబుసరిహద్దు రాష్ట్రములందు నూటికి 80 వంతుననున్న మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకపవలయననియు మహమ్మదీయులు హిందూవర్తకులను బహిష్కరింపవలయుననియు తీర్మానములు గావించబడెను.

హిందువులకు మహమ్మదీయులకు ఐకమత్యము కువరదు

ముప్రలాన హజరతు మోహినిగారి అభిప్రాయములు

కాన్పూరు, జూలై 28:—నిన్నటిదినము కాన్పూరులో జరిగిన సభయందు ఉపన్యసించుచు ముప్రలాన హజరతు మోహిని గారిల్లు చెప్పిరి:—హిందుమహమ్మదీయ ఐకమత్యము కొరకును దేశస్వాతంత్ర్యము కొరకును నేను మొదటినుండి పనిచేయుచుంటిని. పండిత మాలవ్య లజపతిరాయగార్లు మహమ్మదీయ మతమునకు కేత్రువులని అధికసంఖ్యాకులగు మహమ్మదీయుల అభిప్రాయమెయున్నది. నా అభిప్రాయముగూడ ఇదేయైనను నేను విరువురులోకలసి పనిచేయుచుంటిని. హిందువులుతప్పదా రియందున్న వారితోకలసి పనిచేసి వారిని మంచివార్తమునకు తిప్పవలయునను ఉద్దేశముతో నేనట్లు ప్రవర్తించితిని. కాని పరిస్థితులు నానాటికి విపరీతముగ పరిణమించుచున్నవి. హిందువులు మహమ్మదీయప్రవక్తలనే దూషింప పూనుకొనియున్నారు. కొందరు బహిరంగముగ దూషించుచున్నారు. మరికొందరు ఈ దూషణను రహస్యముగ ప్రోత్సహించుచున్నారు. ఇట్టిపరిస్థితులలో భారతదేశమందలి హిందువులకు మహమ్మదీయులకు నిష్పటికేమైత్రి సమకూరదని రూఢిగ చెప్పుచున్నాను.

ఇతర నగరములందు సభలు

రంగీలరసూలుకేసు తీర్పుసంబంధించుచు డిల్లీ, అమృత సరము, నాగపూరు, కడప, మరెన్ని నగరములందు మహమ్మదీయులసభలు జరిగినవి తెలిపావ్రలు వచ్చినవి.

డిల్లీ, జూలై 28:—కరీముబక్కు హజరతు మోహిన్ నల్ల మందు కొకేసులతో పట్టుకొనిరి. ఇల్లు సోదాచేయుగా 84 వేలరూపాయల రిస్క తమల వల్లమునకు చెవికొనగా

కాకొరీ కుట్ర అప్పీలు

రాజేంద్రనాథలాహిరి, భూవణసింగు

రామప్రసాదుగార్ల విచారణ పూర్తియగుట

లక్నో, జూలై 22:— ఆయోగ్య ఫీల్డ్ కోర్టులో పూర్తి ఆర్డర్ జారీయైనందున కాకొరీ కుట్ర నేరము అప్పీలు విచారించుచు అందు మరణదండన విధింపబడి అప్పీలు గావించి కొనిన మువ్వరి అప్పీలు మంతు విచారించి పూర్తి చేసిరి.

రాజేంద్రనాథ లాహిరి, భూవణసింగు, రామప్రసాదుగార్ల అప్పీలుగార్లు. మొదట భూవణసింగుగారి కేసు నెత్తుకొనిరి. భూవణసింగుగారి పక్షమున జె. యన్. మిత్రాగారు వాదించిరి. ఆయన భూవణసింగు కుట్రవాదులలో నొకడే. ఆతడు బ్రహ్మచారి బండిపోటులో పాల్గొనగా అది కుట్రలో భాగమాయన విషయమునకు. తన కయింటు కుట్రలో నున్నది తేనిదీయను విషయమున గూర్చిన సాక్ష్యము బహుస్వల్పము. కుట్రలో యాతడున్నాడని చెప్పుటకు ఆతడు బ్రహ్మచారిలో పాల్గొనబడెనని గానము. కాని సాక్ష్యము మాచినయెడల యాతడు బండిపోటులో పాల్గొనినట్లు తెలుపుటకు సాక్ష్యము లేదని తేలిపవచ్చును. బండిపోటులో పాల్గొని నందఱుగాని ఎవరి హత్యయందు పాల్గొనినట్లు రుజువులేదే కావున మరణదండన మతికఠినము.

ప్రధాన న్యాయమూర్తి పూర్తిగార్చిరి. “సంయుక్త పరగణాల పోలీసువారు అప్పుడే బండిపోటుజరిగినచోట డాక్టర్లుంటారు కనుపడినప్పుడు ఏల దానిని విప్లవోద్యమముతో గలపలేదో నాకొకలేదు. ఆటూటాలు విప్లవకారులు తరచు ఉపయోగించుచున్నారని తెలియును.”

రాజేంద్రనాథలాహిరి అప్పీలు

తరువాత రాజేంద్రనాథ లాహిరిగారి అప్పీలుచేపట్టిరి. ఆయన తరపున కె. సి. వత్తుగారు వాదించిరి. “లాహిరిని రెండు నేరములకై శిక్షించిరి. కుట్ర, రయలుదోపిడి. దోపిడిలో పాల్గొనినట్లు సాక్ష్యము బహుశాలి సేరమంగీకరించిన ముద్దాయియు, ఆరంభించునందు ప్రయోగముచేసిన డాక్టరు గుప్తాగారి దియు. బహుశాలి సాక్ష్యమును నమ్మ వీలు లేదు. మొదట స్టేట్మెంటు నిచ్చి, కాదని, తిరిగి మొదటనిచ్చిన స్టేట్మెంటునే యొసంగిన ముద్దాయిమాట నమ్మజనదు. అతనివద్దలే అతనియందు ఎంతవఱకు మంచదగునో చూపుచున్నది.

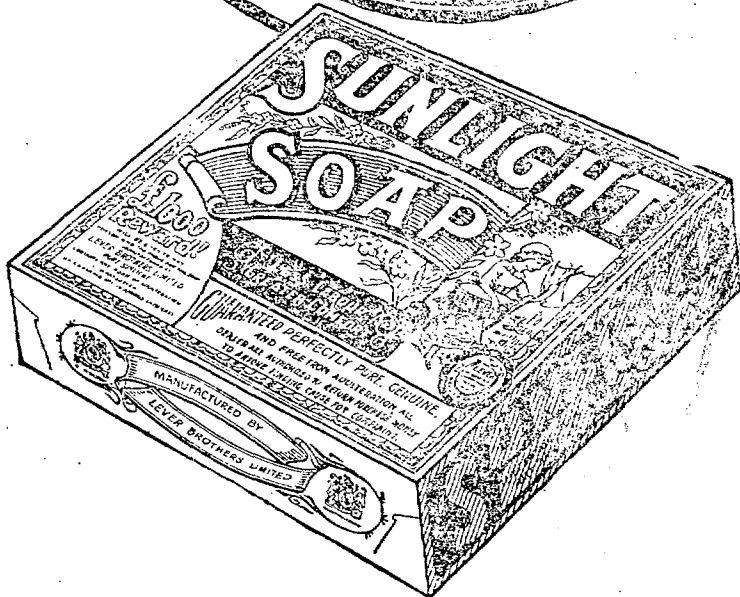
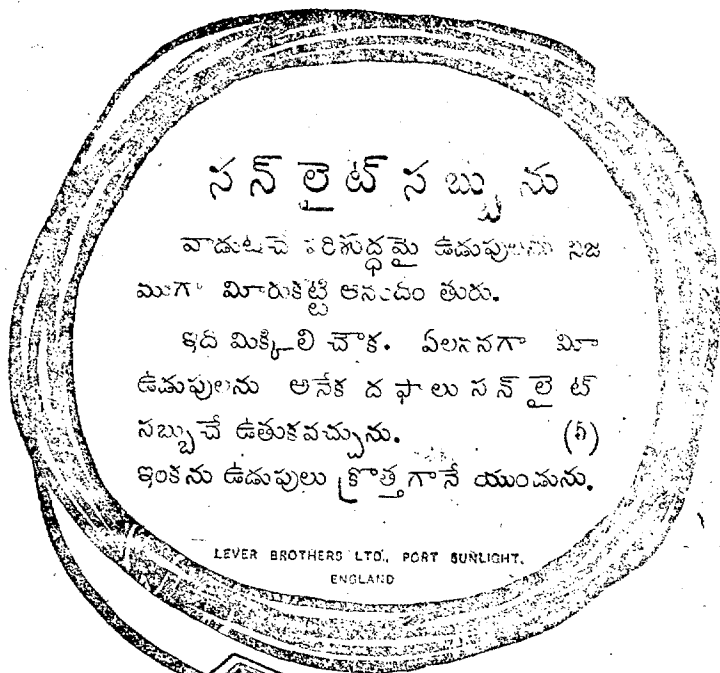
తరువాత గుప్తాగారు గుర్తుపట్టుట! తాను లాహిరిని సరిగ్ గుర్తుపట్టజాలనని యాతడు చెప్పియున్నాడు. అట్టిసాక్ష్యముపై నాక్లయింటును నేరముడనుటకు వీలులేదు. అదిగాక ఉరి తీయుట కనలే వీలులేదు.

కుట్ర సంబంధమున లాహిరిపై సాక్ష్యములలో అతి భార మైనది దస్తూరిల ఎక్స్ పర్టు. అట్టి ఒక ఎక్స్ పర్టు ఆఫీ ప్రాయము తీసికొని ముద్దాయి శిక్షించుట న్యాయమనదగదని నేరలంఘించుచున్నాడు.

ప్రధాన న్యాయమూర్తి:— నేను ముద్దాయి దస్తూరిని సరిచూచి ఎక్స్ పర్టు ఆఫీ ప్రాయమును తీసికొందును.

కలకత్తానుండి వచ్చిన ఘట్టేగారి యిరువురి అప్పీలుదారుల తరపున నిట్లు వాదించెను. మొదటి ఇరువురు న్యాయవాదులు చెప్పిన యుక్తాముక్తలే విప్లవకారిని అప్రూపరు బెనారసి స్టేట్మెంటుగూర్చి యిట్లు చెప్పెను.

“బనారసి తాను ఇది అది అంతయు అస్సవాల్లానుండి విన్నట్లు తెలిపెను. బంపోటు ఇతరవిషయముల సందర్భములు సాక్ష్యపుచ్చుచు ననుసరించి బనారసిది సాక్ష్యముగా తలంపబడజనదు. లాహిరి దక్షిణేశ్వర బారాబారు బాంబుకేసులలో శిక్షింపబడుట ఈ కేసుతో సంబంధముండజనదు.” తరువాత “పెనున్సు న్యాయమూర్తి చెప్పినవిషయములగూర్చి ఇట్లు చెప్పి విరమించెను: “ఈ ముద్దాయిని ఏమిచేసినను తను పోషకార్థముగాడు. కావున వారీయందు దయచూపదగును. వారికి ముక్తి యొసగవచ్చును. సరియైనదొకటి. అని వారితప్పినమే. దేశమందు రాజకీయనిర్మాణము దోషభూయిష్టము. విద్యాపద్ధతి కుల్లి కూడైనది. యవకులు పెద్దలై తమ దేశస్థితి యాలోచింప సన్మార్గములన్నియు మూసియెన్నవి. వారిశక్తులు తప్పుమార్గము ననుసరించెను. వివక్షణాశక్తి భూన్యమయ్యెను. యవకులు ఏమిచేసినను వారు చేసినది న్యాయమున నిమ్మ మనఃస్ఫూర్తిగ చేయుచున్నారు. తమ రానిధిభావము భుండులో నుండుకొని నాక్లయింటును వారు.

వేదికలవైనుండి నిచ్చు ఉపన్యాసములు

నిజముగా కార్యరూపము హల్చనివో
పరిశ్రమమున కెంతమాత్రమును లాభకారి గాదు.

పోస్టు బాక్సు నెం. 86, మద్రాసు. ది మద్రాసు వెన్సిల్ ఫ్యాక్టరీ, మద్రాసు.

చేసినదాని తప్పు ఒప్పులను ఆలోచించుకొనుటకు తగు కాల పరిమితి నొసంగ గోరుచున్నాను.

రామప్రసాదు

తరువాత మిత్రాగారు రామప్రసాదుగారి తరపున వాదించిరి. బిమ్మరి బండిపోటు సందర్భమున రామప్రసాదును గుర్తించిన బెహరీ, వాలా గార్ల సాక్ష్యము ఆశమానాస్పదము. సాధారణబండిపోటుదారులను బిమ్మరి బండిపోటులో విప్లవకారులు నియమింపబడిన సందర్భము అసత్యము. అది విప్లవోద్యమములను అత్యుచితము వ్యతిరేకము కావున బనారసిసాక్ష్యమును నమ్మ వీలులేదు. బనారసి తప్పు ఇతరులు ఎవ్వరును రామప్రసాదు తుపాకుల పేర్చినని చెప్పలేదు. కావున ఈ నేరమునకు నా ముద్దాయికి శిక్షయింపరాదు. రెండవ అప్రూపరు ఇందుభూషణుడు నాక్లయింటు కుట్రలో నున్నాడని చెప్పిన రెండవ సాక్షి యాతడు కట్టవాడు.”

ప్రేమకేమన్

వారిమువ్వరివిచారణ యొక్క వెనుక ప్రేమకేమను అప్పీలు విచారింప ప్రారంభించిరి. ఈతని కుట్రనేరమునకు మాత్రము రివీండ్ల కరిపెయి విధించిరి. ఆతనితరపున బాక్సుకు పెయిసు గార్లు వాదించిరి. బాక్సుకు వాదించుచు తన కయింటు రామప్రసాదుతో గాని ఇతరులతో గాని ఏ సంపర్కము ఎరుగదు అతడు చేసినవన్నయున్నే హబులమేగాని వేరగాదు.

మిగిలిన అప్పీలుదారుల కేసులు రేపు చేపట్టెను.

(ఆ. వె.)

లాస్సేలా సంస్థానపు అరెస్టులు

12 మంది పెద్దచునుమ్మల సవమానపరచుట

కరాచీ, జూలై 22:— లాస్సేలా సంస్థానాధికారులు ఆసానములోని 12 గురు పెద్దచునుమ్మల అరెస్టుచేసి నిన్న రాత్రిక రావీకినివచ్చిరి. నారందరు బయగులే. దూంజాబాదికి జైలైనవారు. ముద్దాయిలపై మోపబడిన నేరము తెలియదు. కొందరు కుట్రచేసినందునన్నారు. కొందరు బంసాపాటుగారి యాగ్రహమే కారణమనుచున్నారు. కేలలు బ్రిటిషు ఏజెంటు తంతుంపబడెను. అరెస్టుచేయబడిన పెద్దచునుమ్మలు అనేక విషయాల హింసపెట్టబడి అసమానపరచబడిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

శ్రీశాంతి ఆశ్రమమునకుకావలెను.

సద్భావము గల్గినట్టియు, వలసంబంప విషయములందు అభిమానముగల ఇద్దరు పనివారులు కావలెను. (బ్రహ్మచారులకు ప్రాముఖ్యత నొసగబడును) వారికి ఆంధ్ర, ఆంగ్ల భాషలయందు మంచి జ్ఞానమునుండవలెను. ఒకరు ఆశ్రమమునందు పనిచేయుటకును, మరియొకరు బయటటికి 2 మాసపత్రికలకు చందాదారులను చేర్చుటకును కావలెను. తక్షణమే యాగ్రహపత్రికలతో సహా దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

కార్యదర్శి, శ్రీశాంతి ఆశ్రమము,

కోటపల్లి కొండు, ప్రతిపాడుపాడు, గోదావరి జిల్లా

దేవాదాయములమీద కమిషన్

ప్రతి సామాన్య దేవాలయమునకు వస్తుముత్తపు ఆదాయముమీద సామాన్య నూటికి 1½ గాపాయి దేవసానపుబద్ధ వారికి 1½ గాపాయి దేవసానపు బిల్లా కమిటీచేరిన వారి వారి ఖర్చులక్రింద నున ప్రస్తుత యిచ్చుకొనలసి యున్నది. ఈ దేవాదాయముని నిర్ధారణ చేయువారు యీ బోర్డుక్రింద పనిచేయు యిచ్చుకొనల విరివిలోమీద ఆధారపడి వీరికి ఆదేవాలయ చెప్పకలదుకొన్న ధర్మకర్తలు చెన్నపట్టణము వచ్చి చెప్పకొనుచు బోర్డువారు నోటిను నిమ్మచున్నారు. ఈ ధర్మకర్తలు సాధారణముగా అక్కడను పోవజాలరు. బోర్డు వారు తమ దుఖుని తీర్చును పోవుచునే తమ దేవాలయ నిర్దిష్ట కాలములో సామాన్య చెల్లించునెడల 70 వ నెట్టుకు ప్రకారము తమ దుర్గముని కొద్ది శిక్షితచే జిల్లాకోర్టువారి నుండి అనుబంధించి దేవాలయపు ధామల సమీపించెనుగా ఉత్తరపులను బాధించెనువారు. నూతన సమరణ బిల్లులో యీబోర్డు నిలుచునో లేదో సందేహమే. బోర్డు ఉండవలసిన సవరణలను సహించుటకు కమిటీ రిఫ్రెజ్రేషన్ పడినట్లు వార్తాపత్రికలలో పదిని యున్నాము. ఈ సవరణలు వచ్చే లోపుగా బోర్డువారు తమ ఆర్డర్లను కొద్దిగనండా ఆములు చేయవలదుకొన్న యెడల యిచ్చుకొన జిల్లాకోర్టులు చాలవు. దేవాలయములేని గ్రామములేదు. సాధారణముగా సాలకురు 250 లకు తక్కువవచ్చే దేవాలయమేలేదు. ఈ బోర్డువారికి యెట్టి న్యాయాధికారమే లేనపుడు వీరియుత్తరపులు కొద్ది శిక్షితచే పరిగణించ బహుళంనది 70 వ నెట్టుకు వాయుబయలెంతగానూది బోర్డుగా ఉద్దేశ్యము వారి సమ్యక్తము చేసినట్లు సామాన్య సాకల్యముగా విని చేయుచున్న తీర్పులను కూడా దగా మొదలగు కారణములవలన రద్దు కావలసియుండునని కమిటీవారు చెప్పకొన గలిగియుండగా వీరిని సాక్షులతో చెన్నపట్టణము రావలసినదనియు లేనియెడల యిచ్చుకొన రిపోర్టుమీద యెక్స్ ప్లై గూర్చు వేసెదమనియు యీబోర్డువారు చెప్పి దానిప్రకారము డిక్రిచేయించి ఆములు జరుపుట మెట్టి న్యాయమున్నదో ఆలోచించుదు? వీరి నోటినులు ధర్మకర్తల కసలే అందకపోవచ్చును. అందినను సాక్షులతో చెన్నపట్టణము పోవాలరు. సమ్యక్తము చేయకుండా, జిల్లా ముఖ్య పట్టణములకే సాక్షులరారు. వారు చెన్నపట్టణము వెళ్లుటకు బాధ్యులుకారు. ఈబోర్డువారికి, బలవంతము సాక్షులను రప్పించుకొనుటకు, వీరి కట్టి న్యాయాధికారమేలేదు. కాబట్టి వీరు తమ ఆర్డర్లను అమలుచేయుటకు పూనుకొనినపుడు, ధర్మకర్తలును, తిత్తు, లపు మేనేజర్లును, కొద్దిలో అడ్డు పిట్టెనులు పెట్టుకొనునరు. వానిని కొద్దివారు అన్యాయముని రాకరించి వన, కొద్దికొద్ది కమిషను మొత్తమును, కొన్ని ప్రాసీజరు కొద్ది ప్రకారము జప్తును, యెలములు జరిపి సామాన్య వసూలు చేసేసరికి యెంతకాలమోపట్టును. ఈబోర్డు యుద్ధోగములను, కొన్ని రివిన్యూ డిపార్టుమెంటులవారు యెరిధమైన సహాయము చేసి, కమిషను రాబట్టి పెట్టును. ప్రయత్నముఖర్చును బాగుగా పెట్టుచి, డిక్రి అమలుజరుగదని వనకంపరకు తెలిసియేయున్నది. ప్రజలు వీరియెడల సహాయ నిరాకరణ విధాన మనలంబించుటచేతనే, యీదట్టును నిరంకమైనది.

దేవాదాయములను నిలబెట్టుట కేర్పడిన యీబోర్డువారే, వాటిని అమ్మి తమజీవులను, తమకింది యుద్ధోగముల జీతములను సంపాదించుకొనుచున్నారనే నింద ప్రబలి ప్రజలకు వీరియెడల విశ్వాసము నశించినది. కాబట్టి వీరిని శిక్షించుకొనుటలో లొంగించుటయే శ్రేయము. ఇప్పటి దేవాదాయ పరిపాలనములోని యరాజుకీతి పోగొట్టుటకు, యీ ప్రస్తుత దట్టునును సులూర్లముగ మార్పుచేయువలసియున్నది. మునిసిపల్ లోకల్ బోర్డులలో ఉచితముగా పనిచేయుటకు నేలకలది పెద్దనునమ్మలు, మంతులను అనుదినము, తమ కాపవపుల విప్పించుమని ఆశ్రయించుమనంగా, మనదేవాదాయమును విక్షించుటకు ఆ నెకమంది గ్రామములు గౌరవార్థము గొప్పకర్త పదవిని స్వీకరించదలచినప్పుడును, ఆపనిని యుచితముగా చేయించి పాపముని మనకాప్రములు భూషించుమన, పుణము, యీ సర్వకర్తల మీద పైతిడికినూత్రము, జిల్లాలో 12 వరు పెద్దనునమ్మలు దొరకరా? ఈ యాచర్యవైరులలో సర్వములను సంరక్షించుటకు యింతటి శిక్షములు పుచ్చుకొను కమిషన్ల యిచ్చుకొనల కావలసినవిరా? ఈబోర్డువారి యెక్స్ ప్లైమెంటును ఖర్చుపెట్టు సామాన్య కేటాగరీలు జిల్లాకుమిషన్మొదల ప్రయాణపు ఖర్చులను, చిన్నగుమాస్తాల జీతములను వినియోగించిన

యెడల, యిచ్చుకొనలపై అనేకరెట్లు బాగుగా పనులు జరిగి యుండెడివి. అప్పుడు, ఆపిటు మొదలగు యెక్స్ ప్లైమెంటు ఖర్చులను భరించుటకు, కేయియాపాయిలుపైగా వచ్చుచేవలయు. ట్రస్టీలు, నూటికి ఆయిదురూపాయా నిమ్మటకుమాడ, వెనడియరు. మునిసిపల్ బోర్డులలో వలెనే దేవసానపు కమిషన్లను, కమిషను సులభముగా వచ్చుచేయగల నిబంధనల నేర్పాటు చేయవచ్చును. అటులేనచో, ప్రస్తుతబోర్డువారి దుర్మనస్యయ ముపోయి, సామ్యంతయు అనేకమంది వీడటకు జీవనోపాధికిని, దేవాదాయసంరక్షణకును మిక్కిలి యుపయోగించును. ఈ తల బరవుగల పరిపాలనపోవుటయే మంచిది.

కమిటీమొదలగు వీరి గుమాస్తాలనుకూడ ధర్మకర్తలవద్ద చేయిచావులు తీసుకొనుమనకు నమటుకు సందేహములేదు. దీనివలన ధర్మకర్తలు స్వామివారి దేవాదాయములనుండి తినిపరుగుటకూడ జరుగవచ్చును. వీరు ఆయిదుసంవత్సరముల కొకసారి నియమింపబడుమనకు గతుక, మొదలలో లంచములు వెనజ్జి, దానిని పూర్వకొనుటకు దేవాదాయమును కుంపుచేయుటయు, దానిని లంచము పుచ్చుకొన్న మొదలగు పార్శ్వములయు తీసుకొనవచ్చును. ఇట్టి కీడులు బోర్డుయొక్కను సంభవించును. వీరికి ప్రజలే యుత్తరవాదులు. దుర్మార్గులు మొదలగు యెక్స్ ప్లైమెంటు ప్రజలే తప్ప. ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వము కూడ తక్కిన మానవసంసారవలనలేని లోపభూయిష్టముగానుండును. ప్రజలలో వ్యాపించు నీటి పట్టుదల దేశభిమానము అన్యాయముమీద యెవరింపు, దుర్మార్గులు నాచుటకు కావలసిన స్వార్థత్యాగము, యీ మొదలగు సద్గుణములనుబట్టియే ప్రజాపరిపాలన ఫలితములు వెల్లడియగుండును. ఇట్టి రాజకీయ యంత్రము అప్పుడప్పుడు అపజయముకొంచినదని మనము నిష్పత్తుచేందమాడెను. నిర్దిష్ట కాలమున సమాప్తము యేర్పడుకొన్న మన ప్రతిభులను సులభముగా మార్చుకొనవలసిగలదు. కాబట్టి మన ధర్మకర్తలను, వీరిని అదుపాజ్ఞలలో నుంచు మనజిల్లామిట్టి మొదలగు, ఆయిదుసంవత్సరముల కొకసారి మార్చుకొనుచుండుము గతుక, వీరు లంచము తిన్నను, విశేష కాలము తినజాలరు. ఈపై కారణములచేత, అధిక వ్యయముతో కూడినట్టియు అసమర్థయు నిరంకశక్త్యము కూడ కలిగినట్టియు యీ దేవసానపు బోర్డును తీసివేయుట మంచిదని నా యభిప్రాయము.

జిల్లారి సూర్యవారాయరావు.

జ్యోతిష గ్రంథములు

1 జ్యోతిష ప్రథమబోధిని	0 8 0
2 కర్కసంహిత	0 8 0
3 పూర్వపారాశరి	0 8 0
4 బృహత్పరాశరసంహిత	0 8 0
5 జాతకమార్తాండం	1 వ భాగం 1 8 0
6 " "	2 వ " 1 8 0
7 " "	3 వ " 1 8 0
8 ఆంధ్రజాతకతత్వం	1 వ భాగం 1 0 0
9 " "	2 వ " 1 8 0
10 జ్యోతిషవిద్యాప్రకాశం	1 వ భాగం 1 0 0
11 " "	2 వ " 2 0 0
12 " "	3 వ " 4 0 0
13 అనుభవ జాతకతరంగిణి	0 8 0

వీనిలో 6, 7, 9, 12 సంఖ్యగల పుస్తకములు, అమ్మిలో నున్నవి. తక్కినవి వెంటనే వి. పిగా పంపబడును. జ్యోతిషముందు బొత్తిగా ప్రవేశములేనివారు జ్యోతిష ప్రథమబోధినియు, కొంతవరకు ప్రవేశముగలవారు, జాతకమార్తాండం వస్త్రరా గ్రంథములును, తెప్పించి, చదువవలెను.

ఆకెళ్ల వెంకటశాస్త్రి, గ్రంథకర్త.

గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు, తూర్పు గోదావరి జిల్లా.

దీవక క్తి ఆవతారము

219

ఇరువదవ శతాబ్దమునందు 20 సం॥రములకు వెనుక బయలుదేరినది.

“శక్తి సంజీవని” మాత్రలు

48 సం॥రముల అనుభవ వైద్యులవారి శిష్యులు చేయబడినది. మిక్కిలి సూక్ష్మముగలది. మిక్కిలి విలువగల వస్తువులే తయారు చేయబడినది ఇదియే. మన శక్తిని అట్లునే యుంచి, కేరమునకు మంచి పటుత్వమును గలిగించును. 1 నెలకు సరిపోవు బంగారు పూతగల 60 మాత్రలు గల డబ్బా 1 కి ధర రూ॥ 12 లు. 30 మాత్రలు గల డబ్బా 1 కి ధర రూ॥ 8 లు ఇతర ఔషధముల బాహిత్య వ్రాసిన పంపబడును.

అతంకనిగ్రహ ఔషధాలయము

26 బ్రాహ్మే, మదరాస్.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1927-వ సం॥ జూలై నెల 25 తేది సోమవారము.

1. ధాన్యములు.

దనియాల బా 1-కి	రు 122 మొదలు	180 వరకు
బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలిని ,, ప 42 కలది	రు 14 0 0	15 0 0
నెల్లూరిని ,, డిల్	15 8 0	16 0 0
డిల్లి ,, డిల్	16 4 0	17 0 0
రాసులు ర. 164 అస్తా 1-కి	10 8 0	11 0 0
సువ్వులు ,,	22 0 0	25 0 0

2. ధాన్యముసవ్వులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0
నెరగలు ,, డిల్	14 0 0	14 8 0
పెసలు ,, డిల్	15 0 0	16 0 0
మినుములు ,, డిల్	17 0 0	19 0 0
ఉలలు ,, ర 195	14 8 0	14 12 0

3. నూనెవస్తువులు.

సువ్వులనూనె బా 1-కి	153 0 0	156 0 0
నెయ్యి మ: 1-కి	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు నెనగపప్పుబా 1-కి	54 0 0	56 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	50 0 0	52 0 0
వేరు నెనగనూనెగానగ బా 1-కి రు 120 మి.కా నూనె	115 0 0	
ఆముదము బా 1-కి	105 0 0	106 0 0

4. చిల్ల రవస్తువులు.

చాయపనుపు బా 1-కి	76 0 0	77 0 0
కూరపనుపు ,,	85 0 0	42 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి	105 0 0	126 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు 40,45	
కాళహస్తీపాయకట్టు ,,	50,55	
బెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	21 0 0	56 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి	29 0 0	80 0 0
చదరం ,,	25 0 0	81 0 0
రవుండు ,,	28 0 0	29 0 0

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం యాటి	6 14 0	
నెం 6 బెన్ని ధర	4 2 0	
నెం 24 ,, లాకి	5 12 0	
నెం 60 ,, కారం బెన్ని	9 0 0	
నెం 40 ,,	10 0 0	
నెం 44 ,,	5 8 0	
నెం 20½ భారతలక్ష్మి	6 7 0	
నెం 20½ న్యూకాలికా	6 6 0	
నెం 12½ సాపురిశి	5 4 0	
నెం 12 కరింబాయి	5 7 0	
నెం 20½ కాపురిశి	6 4 0	
నెం 40 జామ్మరు	9 11 0	
నెం 44 సాంజో	4 15 0	
నెం 4 బెన్ని	8 12 0	

7. దూది.

బోండాబెన్టు బారువ 1-కి	రు 800 0 0	
పల్నాడుదూది ,,	145 0 0	

8. లోహములు.

వెండి 100 కులంకు	60 10 0 రు 60 12 0	
బంగారు, కులము 1-కి	21 0 0	21 2 0
వనరు 1-కి	18 8 8	
ఇత్తడి బా 1-కి	283 0 0	285 0 0
రాగి బా 1-కి	254 0 0	256 0 0

క్షీర బలాత్తలము

2126

క్షీ ముక్త్యాల రాజాగారు తయారుచేయించినది. నవస్త వాతవ్యాధులను గుమర్చును. అనేకులు వాడి మెచ్చియున్నారు. వివరములకు వ్రాయుడు. ఆర్రసాయనశాల ముక్త్యాల, (కృష్ణా).

వీటియొక్కను గుణములను గుఱించి యిదివరకే అందరికిని
బాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది
అట్లు తెలియనివారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా తోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను

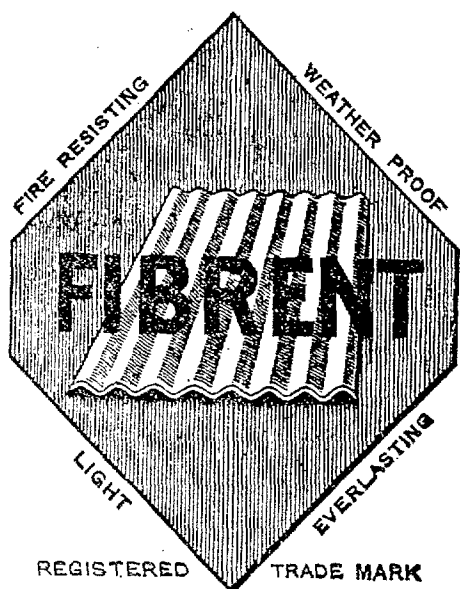
Regd TradeMark తప్పించి, ఒకదాని వాడిన మిఠాయి తప్పిచెందవని మా నిశ్చితాభిప్రాయము. (పతిదినము అడుగకయే
మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము.

ఇవి మేలైన కస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, శాస్త్రానుసారముగా తయారు
చేయబడినది. తాంబూలముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. పలువిధ జ్వరములు, దగ్గులు, శీతలము,
అశీర్షము, ప్లేగు, కడుపుజ్వరము, కడుపునొప్పి పిల్లల పడికము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము
బలహీనత మొదలగువాటికి వైజ్ఞానికమునాదే పనిచేయును. స్త్రీలు. పసిపిల్లలు ముసలివారు మొదలగువారికి
అవ్యతసమానము. 250-300 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ 0-4-0 పోస్టుఖర్చు 0-4-0 6 జి. పోస్టుఖర్చు
తో సహా రూ 1-8-0, 12 కి రూ 2-8-0, 25 కి రూ 5-8-0. 594

భిషగ్ రత్న పాశ్చాత్య మొకటాచల పండితులు, ప్రొవైజరు.

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

అస్పెస్టోస్ సీ మెంటు దళములు

మరియు

కారుగేటెడ్ పీట్లు, పెంకులు

బంగళాలు, కర్మాగారములు, కూలిగృహములకు తగినవి.

మిక్సిలి మేలైన అస్పెస్టోస్, బ్రిటిష్ పోర్టులాండు సీ మెంటు మొదలగువాటినుండి
ఇంగ్లాండునందు తయారు చేయబడినది.

చెన్నరాజధానికి పంపకదారులు.

BEST & Co., Ltd.

P. O. Box 63. MADRAS.

అలహాబాదు, నరేంద్ర బలహిషి.

రక్త హామి

Deschiens'syrup

శిశువులకు ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణను, 30,000 వైద్యులు పరీక్షించియున్నాము. చెప్పిపు, హామి
అను మార్కును, గమనించుము. ఎక్కడను చిహ్నము.

To be had of all Chemists (Wholesale C. T. HARI & Co., 174, Broadway Madras.

Printed and Published by K. Nageswara Rao, Editor, Andhrapatrika Power Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras.

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

No. 315.

దీనివలన నువాచనగల గుణము. పరిశుద్ధ
వైద్యుల వలన, శ్రేష్ట వైద్యుల వలన తెలి
ము మొదలగువాటినుండి చేయబడినది.
Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co. Ltd.,

P. O. BOX 237

343

MADRAS.

మాన శోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

శలగులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) సుఖముభిక్షము!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యకాశల
కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అశీర్షము, అరుచి, ఆవులింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శరన్ను,
శ్రేణు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనేమారును
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
ముగులచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యునియం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తలాభము, అంగ ఇంద్ర
జాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, చీట్ల
పేక తమామలు, విశోదవిద్యలు మనుష్యుని మాయముచేయుట,
మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరము
తేనె తలచేత వాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిల్పుట మొద
లగు విచిత్రములున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. కల రూ 4
Mesmerised Talisman సంజవి దీనిధరించిన బోధ్యము
అరోగ్యము, బలము, ధనలాభము, తెలివి, అదృష్టమునిచ్చును
పని చేయగలరు. న్యాయమున లాభమునచ్చును. అనేకమందికి
మెప్పు పొందినది. 1-కి రూ 1-8, 4-కి రూ. 12-8 రూ 9
పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా